

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021**sihtasutuse nimi:** Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus**registrikood: 90005946**

tänava/talu nimi, Narva mnt 7a
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10117

telefon: +372 6274171

faks: +372 6274170

e-posti aadress: info@kik.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	69
Bilanss	69
Tulemiaruanne	70
Rahavoogude aruanne	71
Netovara muutuste aruanne	72
Raamatupidamise aastaaruande lisad	73
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	73
Lisa 2 Raha	77
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	78
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	79
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	79
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	80
Lisa 7 Kapitalirent	80
Lisa 8 Kasutusrent	81
Lisa 9 Laenukohustised	82
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	83
Lisa 11 Annetused ja toetused	83
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	84
Lisa 13 Jagatud annetused ja toetused	84
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	84
Lisa 15 Tööjõukulud	85
Lisa 16 Intressikulud	85
Lisa 17 Intressitulud	85
Lisa 18 Muud finantstulud ja -kulud	85
Lisa 19 Seotud osapooled	85
Lisa 20 Antud sihtfinantseerimise kulud keskkonnakaitseval	87
Lisa 21 Antud välisabi kulud projektidele	89
Lisa 22 Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohus	90
Lisa 23 Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed k	91
Aruande allkirjad	92
Vandeauditori aruanne	93

MAJANDUSAASTA ARUANNE 2021

Aruandeaasta algus: 1. jaanuar 2021

Aruandeaasta lõpp: 31. detsember 2021

Nimi: Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

Registrikood: 90005946

Aadress: Narva mnt 7a, Tallinn, Harjumaa, 10117

Telefon: +372 6 274 171

E-post: info@kik.ee

Foto: KIKi töötaja Aivi Allikmets

SISUKORD

03	Juhataja pöördumine
05	Kes me oleme?
07	2021 kokkuvõtlikult
11	Toetused
31	Arendus ja koostöö
36	KIKi elluviidavad projektid
45	Riskijuhtimine
49	Organisatsioon
60	Kuidas täitsime 2021. aasta eesmärgid?
62	Mida toob aasta 2022?

JUHATAJA PÖÖRDUMINE

Foto: KIKI töötaja Kati Raudsaar

Keskkonna- ja kliimateemad on muutunud väga oluliseks, kuna vanal viisil jätkata ei saa ning inimesed kõikjal maailmas peavad oma elukorraldust säästvamaks muutma. Elurikkus, loodusvarad ja puhas õhk tunduvad iseenesestmõistetavad. Kuid järjest enam jõuab kõigi teadvusse, et loodusressursse tuleb hoida. Ikka selleks, et meil oleks jätkuvalt hea elada ja majandada. Just sel eesmärgil KIK erinevate keskkonna- projektide elluviimist toetabki.

Eestimaal ei ole ilmselt kohta, kus midagi KIKi toel valminud või toimunud poleks. Eelmisel aastal panustasime keskkonnaprojektidesse ligi 138 miljonit eurot, mis on isegi veidi enam kui planeerisime. Kokku saabus meile 3220 taotlust, millest rahastasime 2424. Hea meel on, et ettevõtete, organisatsioonide ja eraisikute huvi panustada ümbritsevasse elukeskkonda on jätkuvalt suur.

Rohepööre toob kaasa olulisi muutusi ja õhus on palju teadmatust. Seetõttu on toetuste vahendaja ülesannete kõrval KIKil kasvav roll roheteemade sisulise eksperdi, ootuste selgitaja, nõuandja ja huvide ühendajana. Keskkonna- valdkond on sedavõrd mitmetahuline, et heade ja praktikas töötavate lahenduste pakkumiseks on vaja hoomata kogu valdkonda tervikuna ja saada aru tegevusalade omavahelistest seostest.

Aastal 2021. käivitasime koos heade partneritega mitmeid projekte, et tuua selgust ja lisarahastust keskkonnan- eesmärkide täitmiseks. Näiteks jätkasime roheideede konkursiga Negavatt ja LIFE programmiga teadlikkuse suurendamiseks, oleme projektipartneriks Eesti-Läti tuule- pargi ettevalmistamisel ning Läänemere laevavakkide seisukorra uuringutes, panustame kestliku rahastuse taksonoomiasse ja renoveerimis maratoni. Samuti on oluline üldise teadlikkuse suurendamine, kuna vaid seeläbi leitakse tee heade lahendusteni. Info jagamiseks korraldasime aasta jooksul 53 infopäeva ja koostööseminari, toimus 50 esinemist erinevatel üritustel, kirjutasime 44 artiklit, sh kuus arvamislugu.

Aasta 2021 oli KIKile tegus ja tulemuslik ning on rõõm, et hea töö leidis kinnitust ka rahulolu-uuringute ja klientide

tagasiside põhjal. Soovitusindeksi NPS tase on kõrge (73%) ning põhjaliku rahulolu-uuringu alusel on 87% klientidest KIKi teenustega rahul või väga rahul. Kusjuures ministeeriumite võtmeisikute rahulolu koostööga on lausa 96%. Usume, et koostöös saavutame rohkem, ning rahulolu näitab, et oleme õigel teel.

Kindlasti pälvivad kiidusõnu just meie töötajaid, kelle abivalmidust tagasisides erilisel esile tõstetakse. KIKi tulemuslik tegevus ei oleks võimalik, kui meie töötajatel ei oleks huvi ja soovi areneda ning hoolida klientide käekäigust. On raske ülehinnata KIKi 22 aasta pikkust kogemust, töötajate üheksa-aastast keskmist tööstaaži ning üle-eestilist kohalolekut. Arendame süsteemselt oma inimeste teadmisi ja oskusi, et valdkondlike arengutega kaasas käia. Hoolime töötajatest, klientidest, partneritest ning loomulikult meid ümbritsevast loodus- ja elukeskkonnast tervikuna!

Täna kõiki töötajaid, kliente ja partnereid sisuka aasta eest!

Andrus Treier
KIKi juhataja

Foto: Aron Urb

KES ME OLEME?

Foto: KIKI töötaja Aivi Allikmets

Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) on kaasaegsete, tarkade ja mõjusate lahenduste elluviija Eesti keskkonnamaastikul. Selleks töötame välja praktikas rakendatavaid lahendusi, leiame koostöö- ja rahastusvõimalusi nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt, pakume asjalikku teenust ning viime projekte ellu.

Viimase 22 aasta jooksul oleme erinevate rahastusallikate toel aidanud ellu viia Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Rahandusministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Siseministeeriumi tegevusi.

KIK kuulub Keskkonnaministeeriumi haldusalasse

VISIOON

Eesti elanikel on hea looduskeskkond nii elamiseks kui ka majandamiseks.

Eesti elukvaliteet paraneb, loodus- ja ettevõtluskeskkond arenevad tasakaalustatult toetades Eesti majanduse pikaajalist jätkusuutlikkust ja suurendades selle konkurentsivõimet maailmas.

MISSIOON

KIK on kaasaegsete, tarkade ja mõjusate lahenduste elluviija Eesti keskkonnamaastikul.

Selleks töötame välja praktikas rakendatavaid lahendusi, leiame koostöö- ja rahastusvõimalusi nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt, pakume asjalikku teenust ning viime projekte ellu.

VÄÄRTUSED

Teame, mida teeme

- Meil on teadmised, kogemused ja oskus neid kasutada.
- Tahame areneda ja õppida.
- Oleme uudishimulikud, julgeme katsetada ja ennast proovile panna.
- Viime asjad lõpuni.

Avame ukseid uutele võimalustele

- Meiega on hea koostööd teha, oleme avatud uutele ideedele.
- Meid seovad eesmärgid, oleme lahendustes paindlikud.
- Pakume läbimõeldud ja väärtustloovaid teenuseid.

Koos suudame rohkem

- Meil on tugev meeskond, teeme tööd põnevusega.
- Igaühe panus on oluline, rollid on selged, erinevad vaatenurgad toovad tulemust.
- Oleme valmis rääkima ja kuulama. Mõtleme, kuidas saab.
- Julgeme võtta vastutust, usaldame ja kaasame.

Me hoolime

- Hoolime keskkonnast, klientidest, partneritest, kolleegidest.
- Hoolime sellest, mida teeme ja kuidas elame.
- Teame, et väikesed teod viivad suurte muutusteni.
- Keskkonnahoid ei ole ainult töö, see on eluviis.

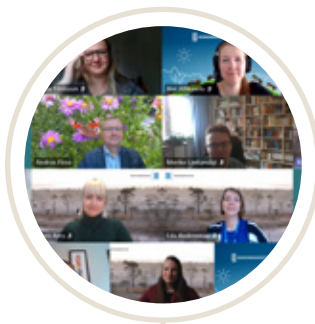
2021 KOKKUVÕTLIKULT

Foto: KIKi töötaja Anneli Seppel

OLULISEMAD NUMBRID

OLULISEMAD SÜNDMUSED

Veebruaris avasime esimest korda Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) toetuse, et aidata kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele. Doonorriigid Island, Liechtenstein ja Norra suunavad 6 miljonit eurot Eestisse keskkonna- ja kliimaprojektide elluviimiseks.

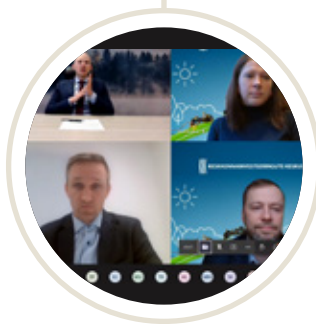
Juunis sõlmisime Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga lepingu, mille raames aitame ellu viia Eesti-Läti meretuulepargi ELWIND-i eelarendamiseks vajalikke tegevusi. Läti poolel veab projekti Läti Majandusministeerium ja praktiliste tegevustega aitab Läti Investeeringu- ja Arenguagentuur.

Juunis korraldasime koos Keskkonnaministeeriumiga rahvusvahelise seminari looduspõhiste lahenduste teemal, et tuua kokku head mõtted ja näited, kuidas loodust ja inimtegevust nutikalt ühildada.

Juulis kuulutasime välja taotlusvooru testimaks ühistranspordisektoris rohevesiniku tervikahela toimimist. Rahastusotsused selgusid aasta lõpus ning toetust sai OÜ Utilitas Tallinnasse rohevesiniku tootmisüksuse, tarnetaristu ja rohevesinikku tarbiva taksopargi rajamiseks.

Märtsis tõmbasime lõplikult joone alla Raadi rehvide projektile, mille tulemusena suunati Raadil asunud enam kui 13 000 tonni vanarehve lõppkäitlusesse. Soome läks viimane osa rehvhakkest ning toimus virtuaalne tänuüritus.

Juunis saime Põhjamaade Keskkonnainvesteeringute Korporatsioonist (NEFCO) rahastuse Eesti merealal asuvate laevavakkide potentsiaalse ohtlikkuse hindamise projektile. Projekt kestab kaks aastat ning teeme seda koos Politsei- ja Piirivalveametiga.

Juunis selgusid noorte roheideede konkursi Negavatt 8. hooaja parimad. Peapreemia viis koju seenematerjalist tooteid arendav Myceen.

11. mail möödus 21 aastat KIKi asutamisest. Sel puhul ilmus Maalehe ja Eesti Ekspressi vahel KIK21 erileht, milles tutvustasime toetuste valdkondi. Töötajatega tähistasime sünnipäeva virtuaalsel peol.

Fotod üleval: KIK, Anu Eslas, Pexels | Fotod all: KIK, Kadri Erlenheim

Augustis panime Linnade ja Valdade Päeval kuue partneriga Keskkonnaministeeriumi haldusalast, TalTechist ja Rohetiigrist püsti ühise messitelgi, et aidata omavalitsustel mõtestada rohepöörde vajalikkust ja luua kontakte.

Novembris edendasime Keskkonnaministeeriumi, Rohetiigri ja Riigikogu esindajatega partnerlust ja arendusteemasid Glasgow's kliimakonverentsil COP26.

Septembris organiseerisime Eleringi ning Majandus- ja Kommunikasiooniministeeriumiga seminari taastuvenergia kasutamisest transpordis, kus ka ise esinejana üles astusime.

Oktoobris algas taas algklassidele mõeldud videokonkurss mini Negavatt, kus lapsed said sellel korral välja pakkuda lahendusi, kuidas päästa linnadesse uppuvat maakera. Konkursile saabus 49 tööd.

Augustis korraldasime Briti Saatkonnaga Arvamusfestivalil tulevikutranspordi-teemalise arutelu. Lisaks osalesime TalTechi kõrgkoolide rohestamise ja Rohetiigri roheliste ärimudelite aruteludel panelistidena.

Oktoobris panustasime 16 organisatsiooniga Põhjamaade suurima rohekonverentsi GreenEST Summit korraldusse. KIKi vedada oli targa linna teemaplokk. Lisaks tutvustame Innovatsioonifondi ja LIFE programmi võimalusi.

Augustis kutsusime Pärnusse kokku Baltimaade keskkonnavaldkonna eurotoetuste rakendajad. Vahetasime infot toetuste elluviimisest ning arutasime tulevase koostöövõimalusi.

Novembris otsustas KIKi nõukogu pikendada KIKi juhataja Andrus Treieri ametiaega järgmiseks neljaks aastaks.

Foto üleväl: KIK, ERR, Raigo Pajula | Fotod all: Briti Saatkond Eestis, KIK, Aron Urb

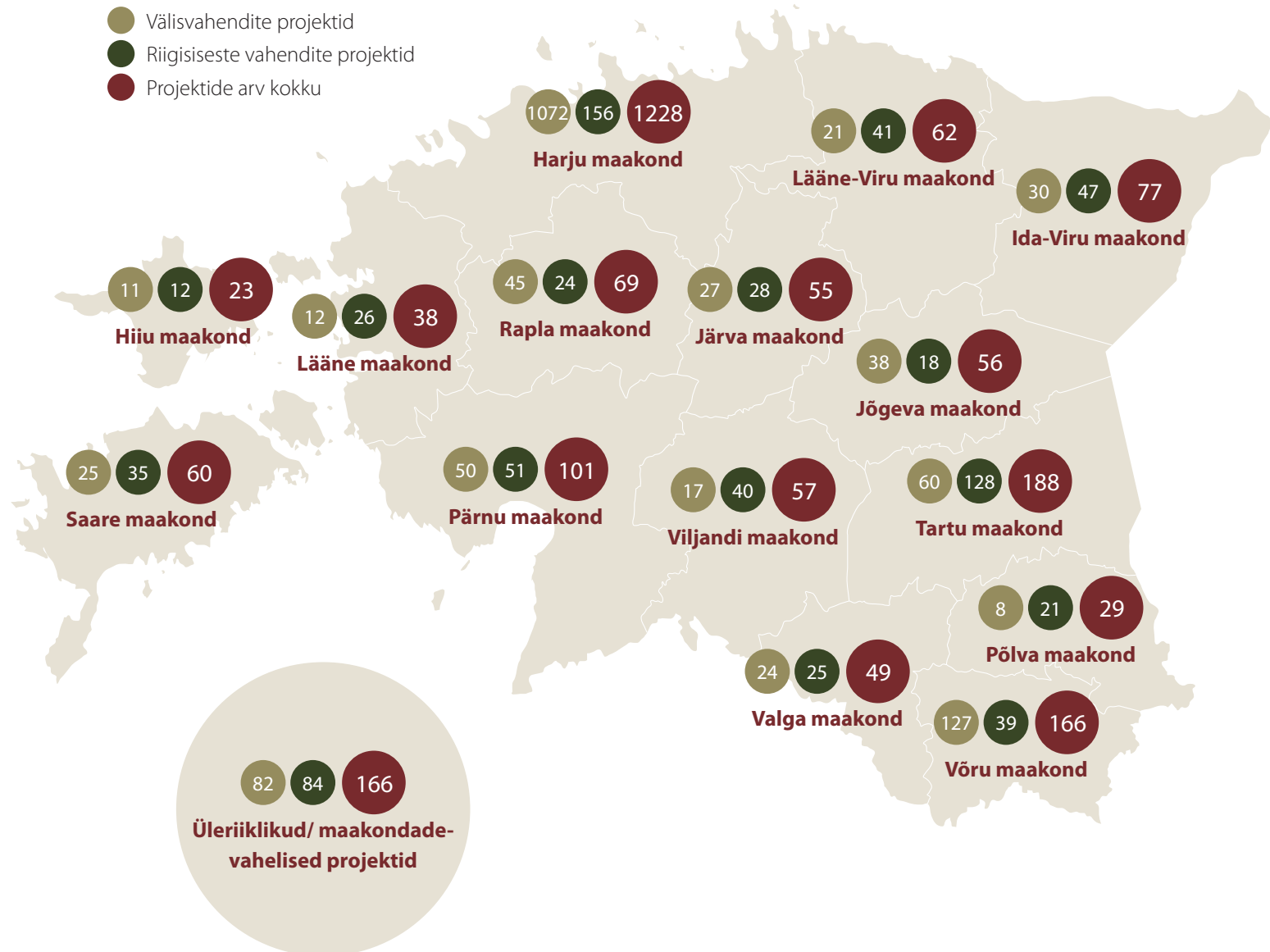

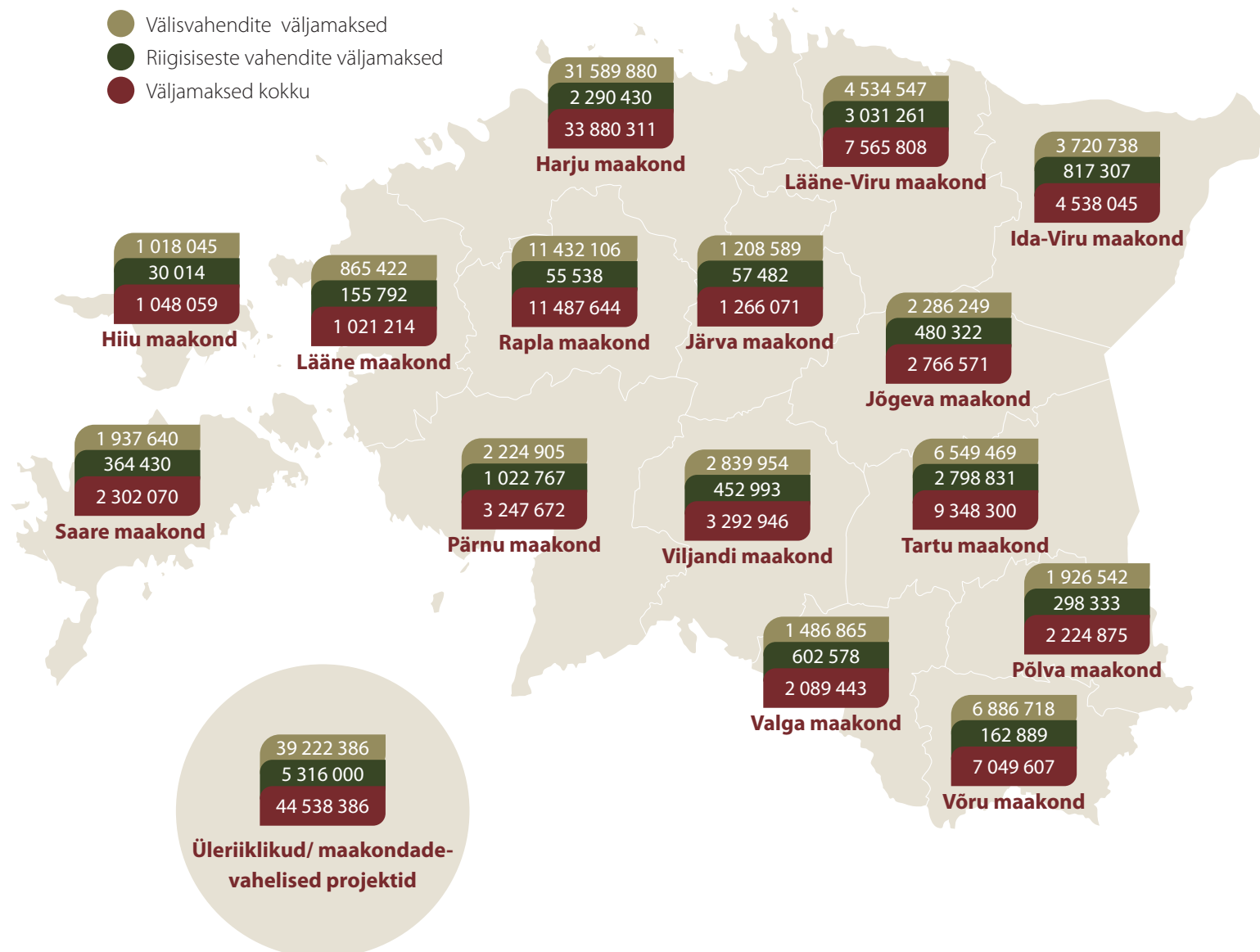
TOETUSED

Foto: KIKI töötaja Aivi Allikmets

2021. AASTAL RAHASTATUD PROJEKTID MAAKONNITI

2021. AASTA VÄLJAMAKSED MAAKONNITI

2021. AASTAL OTSUSE SAANUD PROJEKTIDE TOETUSSUMMAD EURODES TOETATAVATE TEGEVUSTE KAUPA

	Atmosfääriõhu kaitse programm	522,321	0.6%	
	Kalanduse programm	580,000	0.7%	
	Keskkonnateadlikkuse programm	1,918,296	2.2%	■
	Looduskaitse programm	1,296,403	1.5%	■
	Merekeskkonna programm	648,857	0.8%	
	Metsanduse programm	899,999	1.0%	■
	Ringmajanduse programm	1,557,063	1.8%	■
	Veemajanduse programm	6,844,765	8.0%	■
	Jäätmete ringlussevõtu toetamine ja liigiti kogumise lahendused kohalikes omavalitsustes	1,640,124	1.9%	■
	Efektiivne soojusenergia tootmine ja ülekanne	358,123	0.4%	
	Eraisikute vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamine	4,215,674	4.9%	■
	Ettevõtete ressursitõhusus	3,785,334	4.4%	■
	Arenguriikides kliimapoliitika eesmärkide saavutamine	1,449,268	1.7%	■
	Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine	1,971,296	2.3%	■
	Tänavavalgustuse renoveerimine	958,669	1.1%	■
	Üleujutusohu riskide maandamine	2,175,535	2.5%	■
	Valmisoleku suurendamine keskkonnahädaolukordadele reageerimiseks	227,168	0.3%	
	Loodus- ja keskkonnahariduskeskuste toetusmeede	119,050	0.1%	
	Täiselektriliste sõidukite ostutoetus	280,000	0.3%	
	Elektri kõrge lõpphinna mõju vähendamiseks toetus	44,092,399	51.3%	■
	Elektribusside transpordisektoris kasutuselevõtu toetus	3,203,147	3.7%	■
	Rohevesiniku ühistranspordisektoris kasutuselevõtu toetus	4,999,360	5.8%	■
	Kohalike omavalitsuste kliima- ja energiakavade koostamine	340,000	0.4%	
	Ökosüsteemide vastupanuvõime suurendamine	679,358	0.8%	
	Ringmajanduse tegevuskava koostamine	765,000	0.9%	■
	Rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programmide ja üldhariduskoolide õpilaste teadlikkuse suurendamise projektide toetus	369,000	0.4%	

Valdkonnad

KIKi toetatavad tegevused jagunesid 2021. aastal **kolme valdkonda**:

- **Energeetika:** atmosfääriõhu kaitse, tänavavalgustus, ressursitõhusus, sooja-, jäätme- ja ringmajandus, biometaanitootmine ja transpordisektoris tarbimine, ühendusvõimaluste parandamine ühistranspordipeatustes, lasteaiahoonete energiatõhusus, elektrisõidukid ja vesiniku kasutuselevõtt.
- **Loodus ja keskkonnateadlikkus:** kalandus, looduskaitse, metsandus ja keskkonnateadlikkus.
- **Veemajandus:** veemajandustaristu investeeringud, merekeskkond, siseveekogude tervendamine, üleujutusohu riskide maandamine, arenguriikides kliimapoliitika eesmärkide saavutamine.

Alates 2022. aastast ajakohastasime sisuvaldkondade jaotust ja viisime need kooskõlla keskkonna- ja kliimavaldkonda puudutavate teemade ja uue rahastusperioodi toetusmeetmetega. Uued valdkonnad on: elurikkus ja kliima, energeetika ja liikuvus ning ringmajandus ja ressursisääst.

Foto: KIKi töötaja Anneli Seppel

Energeetika valdkond

TAOTLUSVOORUD

2021. aastal oli energeetika valdkonnas avatud kokku **10 taotlusvooru**.

- Keskkonnaprogrammi riigisestest vahenditest avasime 2021. aasta talvel kaks taotlusvooru ja sügisel ühe taotlusvooru. Toetust sai taotleda atmosfääriõhu kaitse ja ringmajanduse programmi taotlusvoorudest kindlatele tegevustele.
- Vabariigi Valitsuse otsuse alusel avasime elektri võrguteenuse kompenseerimise toetusmeetme, kust said toetust taotleda elektri võrguettevõtjad. Eesmärk on leevendada elektri hüppelist hinnatõusu võrgutasude kompenseerimisega tarbijatele 50% ulatuses perioodil oktoober 2021 kuni märts 2022.
- Välisvahenditest oli avatud seitse taotlusvooru: investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse, soojusmajanduse arengukavad, elektribusside transpordisektoris kasutuselevõtt, rohevesiniku kasutuselevõtt ühis- transpordisektoris, jäätmete liigiti kogumise lahenduste ja jäätmete ringlussevõtu toetamine. Viimasest oli avatud kaks taotlusvooru.

Fotod: KIK

TAOTLUSED

2021. aastal esitati energeetika valdkonnas **274 taotlust**, millest rahastati **159 projekti** kogusummas **61 396 540** eurot.

VÄLISVAHENDID	Taotluste arv	Rahastatud projektide arv	Rahastatud eurodes
Investeeringud ressursitõhusasse tehnoloogiasse	14	24	3 785 334
Tänavavalgustuse renoveerimine	-	2	958 669
Soojusmajanduse arengukavade koostamine	2	2	7 882
Kaugküttekatelde ja soojatorustike renoveerimine	-	4	350 241
Täiselektriliste sõidukite ostutoetus	-	22	280 000
Jäätmete korduskasutuse ja ringlussevõtt	15	1	270 000
Jäätmete liigiti kogumise lahendused kohalikes omavalitsustes	47	9	1 370 124
Elektribusside kasutuselevõtt transpordisektoris	1	1	3 203 147
Rohevesiniku kasutuselevõtt ühistranspordisektoris	3	1	4 999 360
RIIGISESED VAHENDID			
Ringmajanduse programm	128	41	1 557 063
Atmosfääriõhu kaitse programm	29	18	522 321
Elektri lõpphinna osaline kompenseerimine	35	34	44 092 399

ELLUVIIDUD PROJEKTID

2021. aastal lõpetati energeetika valdkonnas **241 projekti**. Välja maksti **71 696 763 eurot** toetust.

VÄLISVAHENDID	Lõpetatud projektide arv	Väljamaksed eurodes
Investeeringud ressursitõhusasse tehnoloogiasse	60	16 563 294
Jäätmete korduskasutuse ja ringlussevõtt	1	2 146 355
Tänavavalgustuse renoveerimine	14	13 948 249
Biometaani tootmine ja tarbimine	3	1 583 202
Soojusmajanduse arengukava koostamine	2	6 955
Lokaalsete kütelahenduste ehitamine	2	159 766
Kaugküttekatelde ja soojatorustike renoveerimine	38	8 799 499
Lasteaiahoonete energiatõhusaks rekonstrueerimine	4	108 528
Täiselektriliste sõidukite ostutoetus	51	715 000
Jäätmete liigiti kogumise lahendused kohalikes omavalitsustes	2	304 013
RIIGISESED VAHENDID		
Ringmajanduse (sh jäätmekäitluse ja maapõue) programm	30	1 875 209
Atmosfääriõhu kaitse programm	34	737 751
Elektri kõrge lõpphinna mõju vähendamise toetus	-	24 748 942

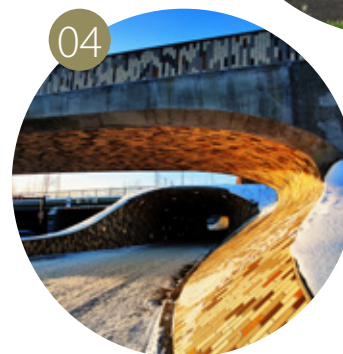
HÄID NÄITEID

- 01 Uuendati Jõhvi lasteaia Sipsik hoone. Potentsiaalne kulude vähenemine on üle 5000 euro aastas ning väheneb CO₂ ekvivalendi heide 14,6 tonni võrra aastas. Sellega said valmis kõik 38 munitsipaallasteaeda, mille energiatõhusaks uuendamist alates 2017. aastast toetasime.
- 02 Varustamaks Rae Tehnoparki senisest veelgi keskkonnasäästlikuma ning efektiivsemalt toodetud soojusega, paigaldati OÜ Põrguvälja Soojus katlamaja hakkepuidukatelde suitsugaaside filter/pesur, mille tulemusel jääb õhku paiskamata CO₂ ekvivalendi heide 1440 tonni aastas.
- 03 Rakvere Soojus asendas Rakvere võrgupiirkonnas 0,9 kilomeetrit suure soojuskaoga ebaefektiivseid torustikke uue kaasaegse eelisoleeritud soojustrassiga. Selle tulemusel väheneb CO₂ ekvivalendi heide arvestuslikult 10,3 tonni võrra aastas.
- 04 Valmis Tartu raudteejaama arendus, kus loodi paremad võimalused erinevate transpordiliikide kasutuse ühildamiseks. Sellega said valmis kõik 31 raudteepeatuste projekti, mida alates 2015. aastast Eestimaal ellu viisime.
- 05 Kiviõlis sai valmis tänavavalgustuse uuendamise projekt. Kesklinnas paigaldati 194 ja renoveeriti 683 valgustit, korrastati toitevõrk ja uuendati juhtimistehnoloogiat. Kuigi valgustite arv suurenes pea kaks korda, tarbivad kaasaegsed valgustid kokku rohkem kui poole vähem energiat. Projekti tulemusel vähenes aastane elektrienergia tarbimine tänavavalgustuses 396,14 MWh ja arvestuslik aastane kasvuhoonegaaside heide 413,8 tonni võrra.
- 06 Utilitas Tallinn soetas 10 elektriautot. Nende abil väheneb CO₂ emissioon 40 tonni võrra aastas.

Fotod: Meeli Kuul, KIK

03

04

05

HÄID NÄITEID

- 07 Jeld-Wen Eesti soetas Rakveres liimkilbi pressi koos abiseadmetega, lengide profiililiini ning rajas saepuru katlamaja koos suitsugaaside kondensaatori, saepuru konveieri ja siloga. Selle tulemusel vähenevad toomisjäägid ning saavutatakse 5,9%-line ressursisääst.
- 08 Peetri Puit Põlvamaal investeeris uude lamellhöövlisse, automatiseeritud hüdraulilisse pressi ning lihvimispinki, mille tulemusel paraneb ressursikasutus 5,3%.
- 09 Uuskasutuskeskus paigaldas kogumismajad Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Narvas, et elanikelt vastu võtta kasutatud, kuid korras asju ning need Uuskasutuskeskuse poodides ringlusesse saata.
- 10 Eesti Toidupank (Eesti-Hollandi Heategevusfond) soetas 10 sügavkülmikut, et oleks võimalik pikendada annetatud toidu säilivusaega.
- 11 Kastre valla Melliste küla Oraviku 5 korteriühistu rajas korterelamusse keskküttesüsteemi ja liitus kaugküttega.

Fotod: KIK, Ülle Seire, Uuskasutuskeskus

Looduse ja keskkonnateadlikkuse valdkond

TAOTLUSVOORUD

2021. aastal oli looduse ja keskkonnateadlikkuse valdkonnas avatud **6 taotlusvoor**.

- Keskkonnaprogrammi riigisestest vahenditest avasime 2021. aasta kevad-talvel neli taotlusvoor. Toetust sai taotleda kalanduse, metsanduse, looduskaitse ja keskkonnateadlikkuse programmi taotlusvoorudes kindlatele tegevustele.
- Vabariigi Valitsuse otsuse alusel avasime kriisiabimeetme, kus toetust said taotleda loodus- ja keskkonnahariduskeskused, et leevendada koroonaviiruse levikuga seotud mõjusid. Nii saavad keskused jätkata tegevust ja teenuse osutamist ka pärast kriisi.
- Välisvahenditest sai toetust taotleda poollooduslike koosluste hooldamiseks ja taastamiseks vajalike investeeringute tegemiseks.

TAOTLUSED

2021. aastal esitati keskkonnateadlikkuse ja looduskaitse valdkonda kokku **919 taotlust**, millest rahastati **739 projekti** kogusummas **7 012 212 eurot**.

RIIGISESED VAHENDID	Taotluste arv	Rahastatud projektide arv	Rahastatud eurodes
Kalandus	67	49	580 000
Metsandus	58	26	899 999
Keskkonnateadlikkus	647	548	1 918 296
Looduskaitse	87	50	1 296 403
Loodus- ja keskkonna- hariduskeskuste toetus	36	34	119 050
VÄLISVAHENDID			
Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine	23	31	1 971 296
Valmisoleku suurendamine keskkonnahädaolukordadele reageerimiseks	1	1	227 168

ELLUVIIDUD PROJEKTID

2021. aastal lõpetati looduse ja keskkonnateadlikkuse valdkonnas **736 projekti**. Välja maksti **12 945 443 eurot** toetust.

RIIGISESED VAHENDID	Lõpetatud projektide arv	Väljamaksed eurodes
Kalandus	28	355 282
Metsandus	21	874 294
Keskkonnateadlikkus	572	1 825 941
Looduskaitse	66	1 475 899
Loodus- ja keskkonnahariduskeskuste toetus	26	123 949
VÄLISVAHENDID		
Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine	22	5 106 638
Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine	-	253 850
Valmisoleku suurendamine keskkonnahädaolukordadele reageerimiseks	1	2 929 590

HÄID NÄITEID

- 01 Taastati 100 ja hooldati 632 hektarit pärandniite. Hooldamiseks soetati 14 hobust ja 142 veist.
- 02 79 777 last osales kooli või lasteaiaga õppekäigul. Kokku korraldati 4245 väljasõitu.
- 03 Keskkonnaagentuuri Pärnu jõestiku elupaikade taastamise projekti tulemusena avati kaladele rändeks kogu Pärnu jõgi – Sindi pais lammutati ning asendati kärestikuga ning nüüd saavad kalad Pärnu jões ja selle lisajõgedes vabalt liikuda, elada ja paljuneda. Projekti käigus parandati elupaikade seisundit koguni 1220 hektaril, lisaks avati lisajõgedel rändeteid ja taastati koelmualasid.
- 04 Pärandniitude kaitseks ja hoidmiseks viis Keskkonnaamet ellu projekti, millega parandati 43 hektaril elupaikade seisundit – Koiva-Mustjõe maastikukaitsealal taastati Mustjõe elupaiku 20 hektaril ning Peetri jõe maastikukaitsealal eemaldati püsivad veetõkked 23 hektaril.
- 05 Keskkonnaagentuur uuendas 60 seirejaama, kalibreerimislabori ning paigaldas automaatsondijaama kõrgemates atmosfääriosades vaatluste tegemiseks. Projektiga tagatakse mõõteseadmete täpne ja usaldusväärne töö.
- 06 Metsandusega seoses uuriti tormijärgseid üraskikahjustusi ning kaasajastati metsakasvukohatüüpide käsiraamat.
- 07 Looduskaitse tõhustamiseks hinnati samblike seisundit ja tõrjuti võõrliike. Näiteks tegi Viljandi Linnavalitsus vereva lemmaltsa (*Impatiens glandulifera*) tõrjetöid Mustla maantee ja Viljandi järve vahelisel ca 4 hektari suurusel alal.
- 08 Harrastuskalapüügi edendamiseks rajati Keila jõeale avalikult kasutatav taristu ning parandati juurdepääsuvõimalusi kalastuskohale.

Fotod: KIK

09 Toimus jahi- ja looduslaager põhikooliõpilastele Hiiumaal.

10 Värssu sadama akvatoorium puhastati setetest.

11 Keskkonnateadlikkuse suurendamiseks korraldati mitmeid näitusi. Näiteks tegi Tartu Keskkonnahariduse Keskus rändnäituse maailma ohustatud liikidest ja tarbimisharjumuste mõjust ning Tartu Ülikooli loodusmuuseum tolmeldavatest putukatest.

Fotod: KIK, Tartu Keskkonnahariduse Keskus

Veemajanduse valdkond

TAOTLUSVOORUD

2021. aastal oli veemajanduse valdkonnas avatud kokku **12 taotlusvooru**.

- Keskkonnaprogrammi riigisest vahendite jagamiseks toimus kaks taotlusvooru, kus sai toetust taotleda merekeskkonna ja veemajanduse programmist kindlatele tegevustele.
- Välisvahendite jagamiseks oli avatud 10 taotlusvooru: eraisikute liitumine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, üleujutusohu riskide maandamise uuringud, üleujutusohu riskide maandamise investeeringud (ehitus), arenguriikide kliimaeesmärkide saavutamine, rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programm ja õpilaste teadlikkuse suurendamine, kohalike omavalitsuste kliima- ja energiakavade koostamine, ökosüsteemide vastupanuvõime suurendamine, ringmajanduse tegevuskava koostamine ja ringmajanduse pilootprojektid, rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programm ning õpilaste rohetehnoloogia teadlikkuse suurendamine.

Foto: KIK

TAOTLUSED

2021. aastal esitati veemajanduse valdkonnas **2027 taotlust**, millest **rahastati 1526** projekti kogusummas **17 487 457 eurot**.

RIIGISESED VAHENDID	Taotluste arv	Rahastatud projektide arv	Rahastatud eurodes
Reoveekäitlus ja joogiveearustus	61	18	5 418 648
Jääkreostus	9	7	1 096 082
Mitteehituslikud tööd ja kaasrahastamised	10	8	330 035
Merekeskkond	14	10	648 857
VÄLISVAHENDID			
Eraisikute vee- ja kanalisatsiooniga liitumine	1856	1431	4 215 674
Arenguriikides kliimapoliitika eesmärkide saavutamine	-	9	1 449 268
Üleujutusohu riskide maandamine	7	7	2 175 535
Ökosüsteemide vastupanuvõime suurendamine	2	2	679 358
Kohalike omavalitsuste kliima- ja energiakavade koostamine	19	10	340 000
Ringmajanduse tegevuskava koostamine	1	1	765 000
Rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programmide ja üldhariduskoolide õpilaste teadlikkuse suurendamine	48	23	369 000

ELLUVIIDUD PROJEKTID

2021. aastal lõpetati veemajanduse valdkonnas **1802 projekti**. Välja maksti **53 024 816 eurot** toetust.

RIIGISESED VAHENDID	Lõpetatud projektide arv	Väljamaksed eurodes
Reoveekäitlus ja joogiveearustus	23	7 729 375
Jääkreostus	5	467 126
Mitteehituslikud tööd ja kaasrahastamised	17	1 828 937
Merekeskkond	19	767 154
VÄLISVAHENDID		
Veemajandustaristu arendamine	6	34 148 654
Eraisikute vee- ja kanalisatsiooniga liitumine	1727	4 990 442
Saastunud alade ja veekogude korrastamine	-	1 883 340
Vooluveekogude tervendamine	-	85 734
Arenguriikides kliimapolitiika eesmärkide saavutamine	1	865 953
Üleujutusohu riskide maandamine	4	134 904
Ökosüsteemide vastupanuvõime suurendamine	-	119 924
Rohetehnoloogia ettevõtluse arendamise programmide ja üldhariduskoolide õpilaste teadlikkuse suurendamine	-	3 273

Foto: KIK

HÄID NÄITEID

- 01 Eelmisel aastal sai KIKi toetuste abil puhta joogivee 12 016 ja töhusama reoveesüsteemi 10 033 inimest, sh eraisikute vee- ja kanalisatsioonitaristu toetuse abil 1727 inimest.
- 02 Abja-Paluoja läbisid uuenduskuuri veetöötusjaam ning vee- ja kanalisatsioonitorustikud.
- 03 Rekonstrueeriti Nõva reoveepuhasti.
- 04 Kasepää valla vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamise tulemusel paranes piirkonna elukvaliteet.
- 05 Antslas, Võnnus, Tabiveres, Kääpas ja Nõos parandati joogi-vee kvaliteeti.
- 06 Jõelähtme vallas Uuskülas ning Kroodi tööstus- ja Maardu järveäärse piirkonnas uuendati ja laiendati ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi.
- 07 Valmis Väikese väina silla alternatiivide mõju uuring – kaardistati väina olukord ning hinnati tammiavade rajamise alternatiivide mõju.
- 08 Laiendati Tallinna Bekkeri ja Meeruse sadama naftareostuse varajase avastamise süsteemi piirkonda. Paigaldati sensorid sadamate varajaseks naftareostuse avastamiseks ja reostuse kõrvaldamise jälgimiseks reaalajas. Lisaks soetati õlitõkkepoomid võimaliku reostuse tõkestamiseks ja likvideerimiseks.
- 09 Paides valmis üleujutusohu uuring, mille tulemusena selgus üleujutusala piir ning töötati välja tehnilised lahendused ja meetmed üleujutusohuga seotud riskide vähendamiseks.
- 10 Arenguriikide kliimapoliitika eesmärkide saavutamiseks parandati Keenia õhukvaliteeti heitgaaside vähendamisega.

Fotod: Dieselland, Pexels, KIK

Laenud

Lisaks välisabist antavale toetusele on KIK andnud oma klientidele projektide omafinantseeringu osa rahastamiseks laenu. Kõik väljastatud laenud on sihtotstarbelised ning suunatud keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele.

Oleme pakkunud laenu andmise võimalust, kui krediititurk sobivatel tingimustel laenu ei paku. KIKi laenudel on pikem tagasimakseperiood ja paindlik maksepuhkuse kasutamise võimalus. Selle võimaluse oleme loonud võttes arvesse keskkonnaprojektide pikemat elluviimisperioodi ja tasuvusaega. KIKi eesmärk ei ole konkureerida kommertsbankadega.

2021. aastal tehti laenuotsuseid kahe miljoni euro ulatuses. Välja maksti 6,2 miljonit eurot, millest suurem osa oli otsustatud varasematel aastatel. Kuna laene kasutatakse pikaajaliste projektide tarbeks, võib nende väljamakse periood kesta aastaid.

2021. aasta lõpuks ulatus laenude **kogumaht bilansilises väärtuses 59,4 miljoni euroni**. Neist lühiajalised nõuded moodustasid kokku **5,6 miljonit eurot** ja pikaajalised nõuded kokku **53,8 miljonit eurot**. KIKi laenude keskmine lepinguline pikkus on 17 aastat.

Laenude andmiseks kasutame omavahendeid ja Rahandusministeeriumilt laenatud vahendeid. 2021. aasta lõpuks oli **meie endi laenukohustus 38,7 miljonit eurot**.

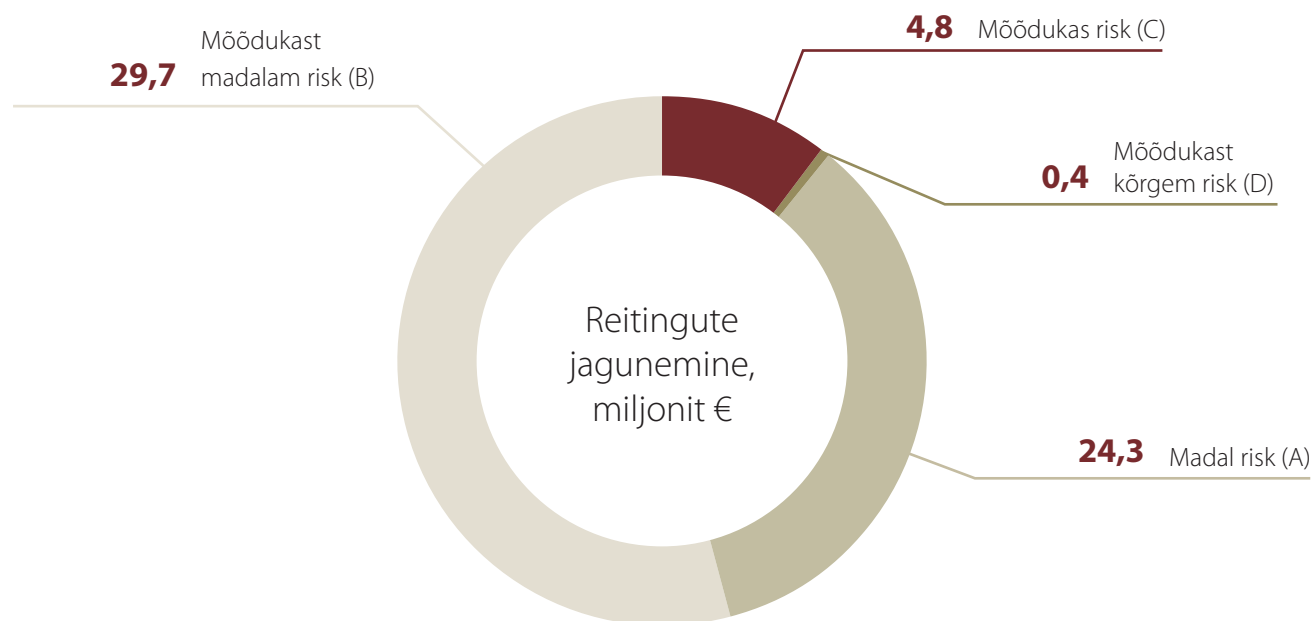
Laenuportfelli moodustavad 64 klienti, kellest 27 on kohalikud omavalitsused ja 37 kohalikele omavalitsustele kuuluvad ettevõtted. Laenuportfelli jaotus summaliselt:

KIKi laenuportfell jaotub tagasimaksmise aja järgi:

- aastatel 2022 - 2026 30,5 miljonit eurot
- aastatel 2027 - 2031 22,3 miljonit eurot
- aastatel 2032 - 2036 6,3 miljonit eurot
- aastatel 2037 - 0,3 miljonit eurot

2021. aastal kaaluti laenusaaajate finantsolukorda ja jätkusuutlikkust korraliste analüüsidega, mille alusel hinnati laenuõuete tähtajalise laekumise tõenäosust. Laenuportfelli jagunemine riskireitingute järgi:

2021. aastal ega ka eelneval aastal ei olnud kõrge riski (E) ja maksejõuetuse (F) reitinguga laenuõudeid.

Krediidikomitee koondhinnangu alusel on **kõik KIKi laenuõuded 2021. aasta lõpu seisuga toimivad**. Kõik kliendid tasuvad oma kohustused tähtaegselt ja laenud on piisavalt tagatud. Finantsaruannete ega muu info põhjal ei ole ilmnunud kahtlusi laenusaaajate kohustuste täitmise suutlikkuse kohta. KIKi laenusaaajate krediidireitingud näitavad, et puudub vajadus laenuõuete alla hindamiseks.

ARENDUS JA KOOSTÖÖ

Foto: KIKI töötaja Aivi Allikmets

**2020. aastal alustas KIKis tööd arengu- ja koostöö-
koda (AKO) eesmärgiga senisest aktiivsemalt toetus-
vajadusi ja -võimalusi ühendada, leida keskkonna- ja
kliimavaldkonnas vajalike tegevuste rahastamiseks
lisaraha ning edendada partnerlust, et saavutada
suuremat positiivset keskkonnamõju.**

Kahe tegutsemisaasta jooksul oleme loonud **KIKi toe-
tusportfellile tervikliku mõõdikute süsteemi**, mis
koondab toetusmeetmete ja projektide arvnäitajad, või-
maldab analüüsida toetuste mõju ja teha paremaid juhti-
misotsuseid. Kaardistasime partnerite võrgustiku ning
käivitasime regulaarse koostöö ministeeriumite, Eesti
Linnade ja Valdade Liidu ning Rohetiigritega. 2021. aastal
vedasime eest Balti riikide keskkonnavaldkonna rakendus-
üksuste võrgustikku ning viisime ellu erinevaid keskkonna-
algatusi saatkondadega. Kokku tõime eelmisel aastal
ühisprojektidele toetust pea kaks miljonit eurot, mitmete
projektide hindamised on veel Euroopa Komisjonis käimas.

Möödunud aastal lõime **keskkonna- ja kliimavald-
konna toetusmeetmete andmebaasi**, mis koondab
riiklikest strateegilistest arengudokumentidest tulenevad
rahastusvajadused ja võimalused. Infokogu aitab pare-
mini disainida toetusmeetmeid ning tuvastada arengu-
tõrkeid ja luua terviklikumaid väärtusahelaid valdkond-
likuks arenguks.

Vabariigi Valitsuse ülesandel ja koostöös Keskkonna-
ministeeriumiga on koostamisel **keskkonnavaldkonna**

**pikaajalise rahastamise põhimõtete kontsept-
sioon**, nn keskkonna- ja kliimarahastu, mille raa-
mes hinnatakse kriitiliselt kasutamata potentsiaali
tulude poolel ning pikaajalist kulude vaadet. Juba tänases
on analüüsist selgunud vajalik strateegiline arendus -
rohejalajälje hüvitamise mehhanismi loomine, et
ennetada vabatahtlikul süsinikukauplemise turul rohepesu
ja luua eraannetustega võimendust KIKi toetusportfellile.
Teiseks suunaks on Euroopa Liidu otsetoetuste parem
kasutamine, mis LIFE'i ja Innovatsioonifondi näitel on
ennast õigustanud.

**Oleme käivitanud KIKis proaktiivsed kliendi-
nõustamised**, millega pakume toetuse otsijale **terviklikku
ja probleemist lähtuvat lahendust**. See hõlmab tihti
mitme fondi ja meetme kombineerimist, aga ka riigi poliiti-
liste prioriteetide lahti seletamist ja seoste loomist, taktika-
lisi nõuandeid ning projekti ülesehituse, riskide ja tehniliste
aspektide peegeldust. Soovime aidata Eesti taotlejatel olla
aktiivsemad ja edukamad üle Euroopa toimuvates taotlus-
voorudes nagu LIFE ja Innovatsioonifond. Nõustamisse on
kaasatud partnerid ministeeriumitest ja rakendusüksustest,
et taotleja ei peaks end eri asutuste kaudu toetust ja nõu-
annet otsides koormama. Selline nõustamine eeldab KIKi,
aga ka teiste Eesti ja Euroopa Liidu toetusvõimalustega kur-
sis olemist. Aastal 2022 on plaanis KIKi töötajatele koolitus-
programm ning jätkame aktiivselt nõustamisteenuse
arendamist.

Fotod: KIK

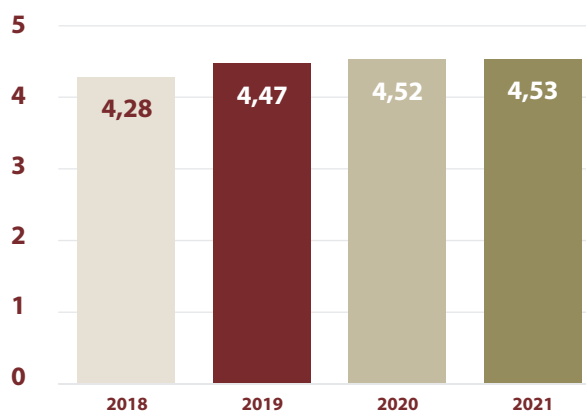
Panus toetuste väljatöötamisse

Toetusvahendite rakendamise mõju keskkonnanäesmärkide saavutamisele sõltub suurel määral õigusaktides sätestatud toetuse andmise tingimustest. Tänu oma projektide menetlemise kogemusele oleme ministeeriumitele sisuliseks koostööpartneriks ning teeme ettepanekuid meetme määruste sisu osas, et sünniks paremini sihitud toetused ja teenused, mis võtaksid arvesse turu vajadusi ja panustaksid maksimaalselt keskkonnanäesmärkide saavutamisse. **Esitame oma ettepanekud kõikide toetuse andmise tingimuste väljatöötamisel ning voorude planeerimisel ja korraldamisel.** Ettepanekud tekivad sisukast koostööst klientide ja partneritega, samuti kliendinõustamistelt - **meie tugevus on turuvajaduste tundmine.**

Iga aasta lõpus viime läbi KIKiga kokkupuutuvate **ministeeriumite töötajate seas rahuloluküsitluse**, et saada tagasisidet oma tööle. Rõõm on tõdeda, et ministeeriumid hindavad KIKi keskkonnanäesmärkide lahendamise pakkumisel kõrgelt ning tulemused on samaväärselt head võrreldes varasemate aastatega.

Ministeeriumite hind 2021. aastal 5-palli skaalal:

- koostöö - **4,53**
- infovahetus - **4,42**
- toetuse andmise tingimuste väljatöötamine, meetmete elluviimine ja arendustegevused - **4,44**
- taotluste hindamine - **4,54**

Ministeeriumite rahulolu 2018-2021

Foto: KIKi töötaja Aivi Allikmets

Klientide rahulolu

Meie jaoks on oluline taotlejatele ja toetuse saajatele parima teenuse pakkumine. Selleks oleme oma **klientidega aktiivses suhtluses ja küsime tagasisidet**, et toetusvõimalused vastaks sihtgruppide vajadustele ning menetlus oleks kiire, mugav ja meeldiv.

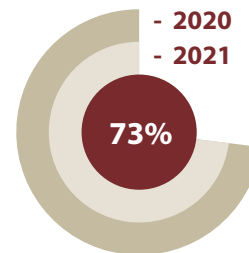
Oma klientide rahulolu mõõtmiseks kasutame kahte süsteemi:

1. Igapäevase rahulolu kaardistamiseks kasutame rahvusvaheliselt tunnustatud ja Eestiski laialt kasutatud **soovitusindeksit** (NPS - Net Promoter Score), mille juurutamisega 2020. aastal alustasime.

See põhineb loogikal, et kui inimene kedagi või midagi oma sõbrale ja tuttavale soovib, siis võtab ta omale justkui vastutuse soovitud kvaliteedi eest. Seega soovib ta ainult neid asutusi, mille heas teeninduses on ta ise kindel.

Saadame oma rahuloluküsimustikku klientidele **pärast toetuse rahastusotsuse saamist või mittesaamist**

ning pärast projektide lõpetamist. 2021. aastal oli meie klientide rahulolu ehk **soovitusindeks 73%** nagu ka aasta varem. Sellest tulemusest moodustavad suurema osakaalu eraisikute ja koolide-lasteaedade arvamus - tervelt 65% aasta jooksul saadetud küsitlustest.

Klientide soovitusindeks 2020-2021

2. Pikema ja põhjalikuma iga kahe aasta tagant läbi viidava **kliendiuringuga** soovime mõista täpsemalt toetuse taotlejate, sh nende, kes on saanud oma rahastus- taotlusele eitavad vastused, tagasisidet toetuse andmise tingimuste, toetuskeskkondade, klienditeeninduse ning informatsiooni kättesaadavuse kohta.

Kliendi tagasiside:

Kannatlikkust jätkus ka algaja projektkirjutaja suhtes. Tuletatakse meelde, kui on tähtaeg või mõni asi valesti kirjutatud või vales kohas. Väga meeldiv ja koostöövalmis meeskond!

Kliendi tagasiside:

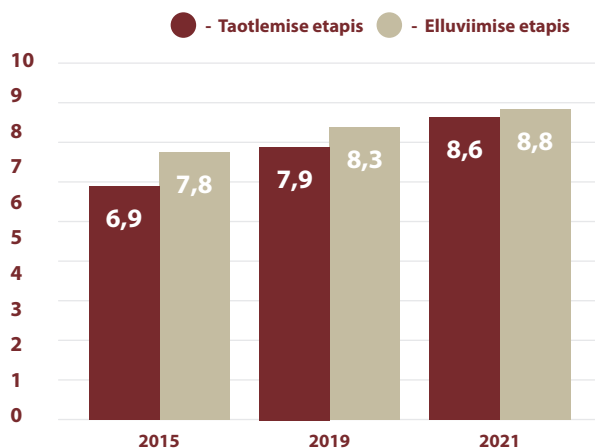
Kogu asjaajamine sujus väga ladusalt. Alati on vastatud küsimustele ja aidatud probleemide lahendamisel.

Kliendi tagasiside:

Mulle on jäänud KIKi inimestega suheldes mulje, et need inimesed armastavad oma tööd ja tõesti soovivad panustada meie keskkonna parandamisse.

Kliendiuuring annab võimaluse parandada protsesse, kuid saada ka sisendit edasisteks tegevusteks. Uuringule vastavad KIKist toetust ja laenu taotlenud ettevõtted, kohalikud omavalitsused, mittetulundusorganisatsioonid, riigiasutused, haridusasutused ja eraisikud.

Üldine rahulolu KIKi tegevusega on liikunud tõusvas joones. Keskmine hinnang 10-palli skaalas on tõusnud taotlemise etapis 8,6-ni ja projektide elluviimise etapis 8,8-ni.

Klientide rahulolu taotlemise etapis ja elluviimise etapis 2015-2021

Valdav osa KIKi klientidest peab **toetuse andmise tingimusi sobivaks**, lihtsalt mõistetavaks ning taotleja reaalsele probleemile vastavaks. Kriitilist suhtumist ühe või teise ülalmainitud aspekti suhtes esines vähe.

Andmesüsteemi **KIKAS-t ning E-toetuse keskkonda peetakse reeglina mugavaks**, nende abitekte arusaadavaks ning vajalike lahtrite täitmist lihtsaks. Mõningast kriitikat keskkondade suhtes siiski esineb. Võtame neid tõsiselt ja teeme pidevalt ettepanekuid arendusteks, et süsteeme täiustada.

KIKAS-e **kliendituge ning suhtlust KIKiga E-toetuse keskkonna kaudu hindasid vastajad kõrgelt**, selgelt veelgi positiivsemalt kui keskkondade funktsionaalseid omadusi. Täiendava toe vajadus taotluste koostamisel on aasta-aastalt vähenenud. Taotlejatest, kelle mõnda taotlust ei rahuldatud, sooviks neljandik sõnastuslikku ja vormistuslikku abi. Täiendav infovajadus on vähenenud nii taotlemise kui ka projekti elluviimise etapis. Taotluste tagasilükkamise põhjendamise osas on keskkonnaprogrammist taotlejad olnud pisut kriitilisemad kui eelmises uuringus, välisvahenditest taotlenute hulgas hinnang eitava otsuse põhjendamise piisavusele oluliselt ei muutunud.

KIKi töötajate tegutsemisega toetuste taotlemisel ning projekti elluviimisel ollakse väga rahul. 60-70% klientidest väljendab seejuures kindlat rahulolu, lisaks neljandik pigem rahulolevat suhtumist ja seda kõigis mõõdetud aspektides (reageerimiskiirus, abivalmidus, küsimustele ammendavalt vastamine, probleemide lahendamine).

Enamlevinud infoallikaks KIKi võimaluste kohta on endiselt koduleht. Samuti sai koduleht klientidelt positiivse hinnangu info arusaadavuse, piisavuse, ammendavuse ning lihtsa leitavuse kohta.

KIKI ELLUVIIDAVAD PROJEKTID

Foto: KIKi töötaja Anneli Seppel

Rohepöördest tulenevad väljakutsed ja võimalused eeldavad strateegilist ja läbimõeldud tegutsemist toetuste suunamisel, aga ka mõningast rollimuutust. Toetuste vahendaja ja järelevalvaja ülesannete kõrval on KIKil kasvav roheteemade sisulise eksperdi, mõistete ja ootuste selgitaja, nõuandja ja huvide ühendaja roll.

Seetõttu oleme koos heade partneritega asunud erinevaid projekte käivitama ja vedama, et vajalikud praktilised tegevused ära teha ning tuua lisaraha Eesti keskkonna ja kliimaeesmärkide täitmiseks.

Negavatt

2021. aastal korraldasime juba kaheksandat korda 18–30-aastastele noortele mõeldud roheideede konkurssi Negavatt ning neljandat aastat I–VI klassidele mõeldud videokonkurssi mini Negavatt. Anname sellega oma panuse noorte ja laste keskkonnateadlikkuse suurendamiseks ning innustame neid maailma muutma, andes neile selleks oskused, kogemused ja võrgustiku.

Negavati konkursile laekus rekordiliselt 113 ideed. Kevadhooajal toimus sisukas töö edasipääsenud meeskondadega, et nende ideedest reaalsed projektid vormida. Meeskonnad osalesid mitmekülgses koolitusprogrammis ning said tuge ekspertidelt.

Negavati 8. hooaja parimad:

- I koht, 10 000 eurot – **Myceen** (innovaatiline seenematerjal)
- II koht, 5000 eurot – **Ringkarp** (korduvkasutatavate karpide süsteem söögikohtadele)
- III koht, 3000 eurot – **Unknot** (ringmajandusagentuur tööstusettevõtetele).

Sügisel toimus neljandat aastat **mini Negavati videokonkurss**, mille käigus ootasime lastelt klippe, kuidas päästa linnadesse uppuvat maakera. Eesmärgiks oli tuua tähelepanu linnastumisele ning linnade jätkusuutlikumaks ja keskkonnasõbralikumaks muutmisele. Kahes vanusekategorias (I–III ja IV–VI klass) saabus konkursile kokku 49 videot. Auhinnaks oli reisielamus mõne Eesti muuseumi, looduskeskuse, ettevõtte, elamuspargi külastamiseks või matka korraldamiseks.

Mini Negavati võitjad:

- I–III klassi vanusekategorias: **Haabneeme Kooli 3. b klass**, kes pakkus välja lihtsaid ja kergesti rakendatavaid ideid linnade rohestamiseks.
- IV–VI klassi vanusekategorias: **Väike-Maarja Gümnaasiumi 6. a klass**, kes kutsus kokku väikeste nutikate inimeste töörühma, et leida ideid loodussõbralike linnade loomiseks.

Foto: Kadri Erlenheim

AwaraEST LIFE 2

2020. aastal alustasime Keskkonnaministeeriumiga projekti „LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine“.

Projekti eesmärgiks on suurendada Eesti elanikkonna teadlikkust üleeuroopalisest LIFE programmist, parandada projektitaotluste kvaliteeti, aidata leida partnereid ning levitada programmiga seotud võimalusi, tulemusi ja parimaid praktikaid.

Projekti käigus **korraldame infopäevi, praktilisi õppe-seminare** kvaliteetsete taotluste koostamiseks ning **õppe-reise** projektikogemuste vahetamiseks. Lisaks osaleme infolauaga valdkondlikel üritustel ning **teavitame LIFE programmi võimalustest**. Näiteks ilmusid eelmisel aastal

Rohegeeniuses projekte tutvustavad lood. Samuti **koostame abimaterjale** taotluste paremaks esitamiseks ning **haldame LIFE'i eestikeelset kodulehte ja Facebooki kontot**.

Lõime Keskkonnaministeeriumisse ja KIKi **LIFE'i kontakt-isikute võrgustiku**, kes on valmis taotlejaid nõustama ning taotlusega tutvuma. Konsultatsiooni käigus saadud nõuannetele tuginedes on võimalik projektiideed kohandada nii, et plaanitud tegevused toetuksid nii riigi prioriteetsetele valdkondadele kui ka omaksid euroopaülest mõõdet. KIKi proaktiivsed kliendinõustamised on suuresti alguse saanud just LIFE'i lähenemisest, kus toimub mõtestatud ja suunatud sihtgruppide teavitustegevus ja nõustamine.

ELWIND

2021. aasta juunis sõlmisime Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga lepingu, mille alusel aitame ellu viia Eesti-Läti meretuulepargi eelarendamiseks vajalikke tegevusi.

ELWIND on Eesti-Läti ühine projekt, mis sai alguse 2020. aastal. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Läti Majandusministeerium sõlmisid vastastikuse mõistmise memorandumi, mille eesmärk on riikide tasandil eelarendada kuni 1000 MW meretuulepark Läänemerre ning tuulepargi rajamise õigus (Eestis hoonestusluba) võõrandada oksjonil.

Koostöömudel, kus ühendatakse kahe riigi teadmised, tugevdatakse omavahelist elektrivõrku ja suurendatakse regiooni elektrenergia varustuskindlust kaasates selleks Euroopa Liidu rahastust, on erakordne kogu maailmas.

2021. aasta suvest on KIK kaasatud aktiivselt projekti ettevalmistamisse, kus meie rolliks on peamiselt keskkonnamõjude hindamisega seotud tegevuste, sh erinevate uuringute elluviimine. Panustame projekti õnnestumisse ka teiste tegevustega ning erinevate hangete ettevalmistamise ja läbiviimisega.

Eelmisel aastal viisime läbi alade eelvaliku ja teostavus-uuringu riigihanke. Selle tulemusena hindas sõltumatu ekspertrühm 17 eelvalitud kriteeriumi alusel alade sobivust tuuleelektrijaama rajamiseks. Lisaks tellisime uuringu valideerimise, mis andis täiendava kindluse lõpliku alade valiku tegemiseks.

Viisime läbi meediapartneri hanke, et kommunikatsiooni-tegevuste kaudu suurendada teadlikkust projektist ja parendada üldist teadlikkust meretuuleenergiast.

Foto: Anu Eslas

Kestliku rahastuse taksonoomia

KIK on partner kestliku rahastuse teekaardi loomisel, millega astume esimesi samme Euroopa Liidu taksonoomia reeglistiku praktikasse toomisel Eestis.

Euroopa Liidu kestliku rahastamise tegevuskava raames eelmisel aastal vastu võetud taksonoomia regulatsioon määratleb, millised majandustegevused on keskkonناسäästlikud ja millised mitte. Taksonoomia väärtus seisneb kapitali suunamises roheinvesteeringutesse suuremate ettevõtete, pankade ja teiste finantsinstitutsioonide poolt, mis aitab jõudsamini liikuda keskkonna- ja kliimaeesmärkide poole.

Keskkonnaministeeriumi, Rahandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Läti Vabariigi ametkondaga saime projektile toetuse Euroopa Komisjoni reformide direktoraadilt.

Kahe aasta jooksul:

- analüüsitakse EBRD ekspertide abil keskkonna- ja kliimaeesmärkidest lähtuvaid peamiste majandussektorite investeeringuid;

- kaardistatakse kohaliku kestliku rahastuse praktikate hetkeolukord;
- kaardistatakse peamised majandussektorid, mis taksonoomia vaates seisavad silmitsi uute aruandlusnõuetega;
- hinnatakse riigi õiguslikke ja regulatiivseid piiranguid ning teisi riiklikke meetmeid, et paremini suunata investeeringuid keskkonna- ja kliimaeesmärkide täitmiseks.

Selle alusel luuakse riiklik teekaart ehk kestliku rahastuse strateegia. Projekti praktilise väljundina kasvatatakse ka teadlikkust ja kompetentsi avalikus ja erasektoris, korraldatakse kampaaniaid ja seminare.

KIK panustas projekti esimeses etapis kestlike tegevusalade klassifikatsioonisüsteemi loomisesse. See annab ühtse aluse kõigile finantssektori asutustele ja suurettevõtetele hindamiseks, kas tegevused ja investeeringud ettevõtluses viivad meid kestliku majandusmudeli suunas vaatega aastani 2050.

LIFE BuildEST

**Oleme partneriks Majandus- ja Kommunikatsiooni-
ministeeriumi projektis LIFE IP BuildEST ehk reno-
veerimismaratonile, mille käigus uuendatakse ja
viiakse ellu Eesti hoonete rekonstrueerimise pika-
ajalise strateegia eesmärged ning tegeletakse rohe-
pöördega hoonete energiatõhususe ja kliimakindluse
vaates.**

Hoonete rekonstrueerimise pikaajaline vaade näeb
ette, et aastaks 2050 on kogu Eesti hoonefond vähemalt
energiatõhususe C-klassi tasemel. Renoveerimislaine aitab
oluliselt kaasa kliimaeesmärkide täitmisele, sest hoonete
kaudu emiteeritakse umbes pool kogu Eesti CO₂ heitmest.
Projekti laiem eesmärk on, et keskkonna- ja kliimateemad
oleksid tihedalt seotud ehitatud keskkonna arendamisega

– see peab toimuma terviklikult, kestlikult ja pikka vaadet
silmas pidades.

KIKi roll on aidata suurprojektile hoogu anda keskkonna- ja
kliimaaspektides: milliseid väljakutseid seab muutuv kliima
ehitusvaldkonnas – näiteks üleujutusriskide ja tugevamate
tormide mõju, kuidas võimalikult ringmajanduslikult ja
looduspõhiselt hooneid renoveerida ning millised on
võimalused uudseteks finantsmotivaatoriteks nagu ehitiste
rohejalajälje mõõtmine ja vähendamine.

Projekti rahastab Euroopa Kliima-, Infrastruktuuri- ja
Keskkonnaagentuur (CINEA) LIFE IP (Integrated Projects)
programmi kaudu.

Potentsiaalselt keskkonnoohtlike laevavrakkide riskihindamine Eesti merealal

2021. aasta lõpus sõlmisime Politsei- ja Piirivalveametiga koostöölepingu, mille raames aitame ellu viia Põhjamaade Keskkonnainvesteeringute Korporatsiooni (NEFCO) rahastatud projekti „Läänemere laevavrakkide seisukorra eeluuringud“.

Projekti eesmärk on kuni kümne potentsiaalselt reostusohhtliku Läänemere laevavraki läbi uurimine ning nende keskkonnoohtlikkuse kaardistamine. Mitmete laevavrakkide kütusepaakides võib tänaseni olla suurtes kogustes raskekütteõli, mis lekkimise korral võib põhjustada mastaapse keskkonnakatastroofi. Samuti kaardistatakse kütuse välja pumpamise võimalused ja vrakkide kahjutuks tegemise maksumus.

Projekti avaüritus toimus 26. jaanuaril 2022 Lennusadamas, kus andsime PPA-ga ülevaate projektist ja seni riiklikult läbi viidud laevavrakkide ja keskkonnoahu uuringute tulemustest.

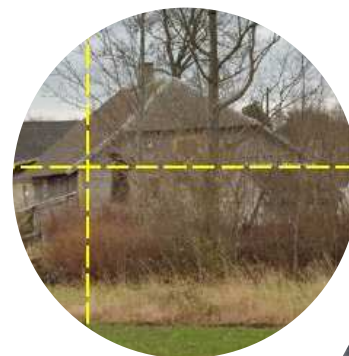
KIKi ülesanneteks on korraldada suhtlust projekti rahastaja ja elluviija vahel, tagada projekti nõuetekohane kulg, korraldada riigihange uuringu tegija leidmiseks ja koostada aruandlus.

Altkaevandatud alade kahjude hindamine ja hüvitamine

Keskkonnaministeeriumi tellimusel viisime läbi hanke, et hinnata Ida-Virumaa altkaevandatud aladel maapinna vajumise tagajärjel hoonetele tekkinud kahjustusi.

Uuringu tegi OÜ Ekif ning see valmis 2021. aasta lõpuks.

Projekti teise etapina valmistame ette kaevandamise tagajärjel hoonetele tekitatud kahjude hüvitamise põhimõtteid. Soovime tulenevalt muu maailma praktikast ja kahjustuste liigist välja töötada õiglase meetoodika, mille alusel riik saaks edaspidi hakata kaevandustegevusega kahjustatud hoonetele tekkinud kahjusid likvideerima või kinnistuomanikele rahaliselt kompenseerima.

Fotod: Andres Järvan

Loodusajakirjad

Selleks, et teaduspõhine keskkonnateave leviks võimalikult laia sihtgrupini ning meil oleksid järjepidevad ja sõltumatud allikad, korraldame 2019. aastast Keskkonnaministeeriumi soovil ajakirjade Eesti Loodus ja Eesti Mets väljaandmist riigihangete kaudu.

2021. aastast annab ajakirja Eesti Loodus välja MTÜ Loodus-ajakiri ning ajakirja Eesti Mets Kirjastus Vesuuv OÜ.

- **Eesti Loodus ilmub korra kuus ja tutvustab** teaduspõhiselt lugejatele looduse mitmekesisust ja keskkonnaküsimusi. Hanke raames saavad kõik üldhariduskoolid ja maakonna raamatukogud igast numbrist ühe eksemplari tasuta.
- **Eesti Mets** edastab tasakaalustatult metsanduse teavet, tuues muu hulgas välja säästva metsanduse sotsiaalsed, kultuurilised, ökoloogilised ja majanduslikud aspektid. Eesti Mets ilmub kord kvartalis. Hanke raames jõuab igasse maakonna raamatukokku üks tasuta ajakiri.

Mõlemad ajakirjad on jaemüügist kättesaadavad, samuti saab neid tellida. Kolm kuud pärast Eesti Looduse ja kuus kuud pärast Eesti Metsa ilmumist on need täismahus tasuta loetavad aadressidel loodusajakiri.ee ja ajakiri.eestimets.ee. Ajakirjade kaubamärgid kuuluvad Keskkonnaministeeriumile.

Fotod: KIK

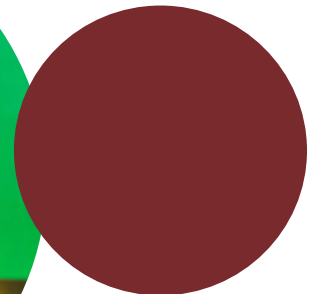

Keskkonnatunnustused

Keskkonnaministeerium tõstab aasta keskkonnasõbraliku ettevõtte, kohaliku omavalitsuse ja haridusasutuse konkursiga esile neid, kes järgivad keskkonnasõbralikkuse põhimõtteid ja teevad positiivse mõjuga tegevusi. KIK oli abiks konkursside korralduses.

- **Keskkonnasõbralik ettevõte 2020** on maailma kõige keskkonnahoidlikumaid elektritõukerattaid Tuul ja Äike tootev **Comodule OÜ**, kelle tootearendus on väga selgelt suunatud tuleviku ja rohepöörde suunas. Võitja sai 35 000 euro väärtuses enda keskkonnategevust veelgi paremaks muuta. KIK hoolitses, et auhinnarahad saaks eesmärgipäraselt kasutatud.
- **Keskkonnasõbralik kohalik omavalitsus 2020** on kuni 10 000 elanikuga omavalitsuste seas **Hiiu- ja Valla- ja Vallavalitsus** ning suuremate hulgas **Tartu Linnavalitsus**. Mõlemad omavalitsused on panustanud elanike keskkonnateadlikkuse suurendamisse, aidanud edendada ringmajandust ja säilitada elurikkust. Keskkonnasõbralikud omavalitsused said auhinnaraha 25 000 eurot, et oma piirkonda veelgi keskkonnasõbralikumaks muuta. KIK vedas omavalitsuse konkursi ettevalmistus- ja hindamistööd ning organiseeris auhinnarahade kasutamise.
- **Keskkonnasõbralik haridusasutus 2020** on **Tallinna Laagna Gümnaasium** ja **Rakvere Rohuaia Lasteaed**, kes pälvisid auhinnad süsteemse õppetöö ja keskkonnahoidliku mõtteviisi eest. Haridusasutused said auhinnaraha 5000 eurot oma tegevuse veelgi keskkonnahoidlikumaks muutmiseks. KIKi roll oli taas auhinnarahade kasutamise organiseerimine.

Fotod: Arno Mikkor

A photograph of a deer standing in a lush green field with yellow wildflowers. In the background, a dense forest of tall green trees is partially obscured by a thick layer of white mist or fog. The scene is captured in a soft, natural light, likely during the early morning or late afternoon.

RISKIJUHTIMINE

Foto: KIKI töötaja Angelika Verš

Riskijuhtimine, kontroll ja pettuste ennetamine

Kontrolli toetuse kasutamise üle aitab tagada toetuse nõuetekohase ja eesmärgipärase kasutamise. Toetuste suunamisel on oluline hoida ära selle ekslik või tahtlik väärkasutus, sh pettused juba enne nende toimepanekut. Väärkasutuse ennetamine on tõhusam kui tagajärgedega tegelemine.

Selleks rakendame:

- **Hangete eelkontrolli**, mis võimaldab toetuse saajatel teha hankedokumentides parandused enne, kui rikkumised realiseeruvad ja omandavad finantsmõju.
- **Hangete järelkontrolli** juba sõlmitud hankepingutele.

Hankemenetlust kontrollime võimalusel juba enne väljamakseid, et võimalik finantskahju oleks minimaalne.

KIKi järelevalve toetuse saaja üle on kolmeastmeline (kolm kaitseliini):

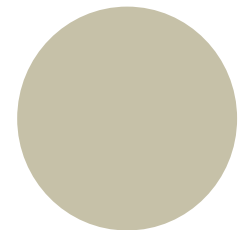
- 01 **Projektikoordinaatorid** nõustavad toetuse saajaid, kontrollivad kõiki projektide väljamakseid ja hankeid ning projekte kohapeal.

- 02 **Järelevalvespetsialistid** kontrollivad riskipõhiselt eelkõige suurima riskiga projekte ning lisaks teevad juhuvalimi põhjal pistelist kontrolli.

- 03 **Siseaudit** annab juhtkonnale ja nõukogule sõltumatu hinnangu järelevalve süsteemi piisavuse kohta.

Toetuste rakendamisel rikutakse jätkuvalt kõige sagedamini hangete reegleid, sh hankepingute muutmisel, ja eksitakse lepingutingimuste järgimisel.

2021. aastal jätkasime juhtimis- ja kontrollisüsteemi riskide hindamist. Lisaks hindasime valdkondade kaupa võimalikke pettuste riske ja KIKi rakenduslike projektide riske. Täiendavalt leppisime kokku maandamistegevused kriitiliste tööülesannete katmiseks, et tagada kõigi oluliste protsesside ja ülesannete järjepidevus.

Sise- ja välisauditid

2021. aastal olid riskipõhisest tööplaanist lähtuvalt sise- ja välisauditi kindlustandvate töödega kaetud järgmised valdkonnad:

- struktuuritoetused (juhtimis- ja kontrollisüsteemi audit ning projektauditid)
- keskkonnaprogramm (taotluste menetlus)
- andmekaitse korraldus
- IT-turbe korraldus (ISKE rakendamine)
- raamatupidamisarvestus
- tulenevalt korruptsioonivastase seaduse nõuetest KIKi juht- ja kontrollorganite liikmete ja töötajate ärihuvide kontroll.

Struktuuritoetuse projektauditeid teeb auditeeriv asutus (Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond), kes valib auditeeritavad projektid välja statistiliste meetoditega.

2021. aastal on lõpetatud seitse projektauditit, mille auditeeritud kulude maht ulatus 1,9 miljoni euroni.

Projektauditite käigus toodi välja mitteabikõlblikke kulusid 110 000 eurot. Juhtimis- ja kontrollisüsteemi (JKS) auditis toodi välja mitteabikõlblikke kulusid 108 000 eurot. Enamus finantsmõjust tulenes tähelepanekutest, mis puudutasid riigihangete seaduse nõuete järgimist kvalifitseerimistingimuste seadmisel, hankelepingu muutmist ning riigihangete seaduse üldpõhimõtete järgimist.

Projektauditite ja JKS auditi tulemustele tuginedes järel-
davad auditeeriva asutuse audiitorid JKSi lõpparuandes, et

KIKi juhtimis- ja kontrollisüsteem toimib osaliselt, mistõttu on olulised parandused vajalikud. Aruandes leitakse, et KIKil esineb puudusi protseduurireeglite järgimises, st toetusprojektide hangete läbiviimise ja hankelepingute muudatuste hindamise kontrollid ei olnud piisavalt põhjalikud. Kuigi avastatud puuduste hulk ja summa ei ole kogu KIKi tegevusmahtusid arvestades suure osakaaluga ning üldplaanis on KIKi tegevus korraldatud asjakohaselt, siis on JKS auditis tuvastatu kohaselt tegemist korduvate hanketingimuste ja -lepingute muutmise lubatavuse tõlgendustest tulenevate vigade või puudustega. **KIKi juhtkond võtab auditi tulemusi tõsiselt ning on planeerinud ja ellu viimas parandustegevusi**, et viidatud puudused leiaksid kiirelt asjakohased lahendused.

Kokkuvõttes moodustas projektauditite ja JKS-i auditi käigus tuvastatud **abikõlbmatute kulude osakaal 1,47% auditeeritud kogukuludest, mis on jätkuvalt üldiselt aktsepteeritud piirmäärast (2%) madalam.**

Auditite ja nõuandvate tööde tulemustele tuginedes on siseauditil veendumus, et **KIKi juhtimis- ja kontrollisüsteemid tervikuna olulises osas toimivad**, kuid neis on puudusi, mis vajavad parandamist. 2022. aastal on kavas andmekaitsealase dokumentatsiooni uuendamine ning struktuuritoetuste projektides vajavad olulist tähelepanu piiravad kvalifitseerimistingimused toetuste saajate hangetes, hankelepingute muudatuste ning riigiabiireeglite täitmise kontroll.

Õigusvaidlused

Õigusvaidlused moodustavad kõigi finantseeritud projektide koguarvust ja mahust väga väikese osa.

KIKi hinnangul puudub õigusasjadel märkimisväärne mõju aruandes esitatud näitajatele. Kui kohtuvaidlustest järeldub, et toetuse saajal on õigus toetust saada, siis rahastatakse asjaomaseid projekte toetuste eelarvetest ning õigusabikulud on ette nähtud KIKi tegevuskulude eelarves.

2021. aastal ei kaotanud KIK ühtegi kohtuvaidlust, millel oleks oluline mõju eelarves esitatud näitajatele.

- Struktuurivahenditest toetuse saaja **Koeru Kommunaal AS** (praeguseks nime muutnud Järva Haldus AS) vaidlustas halduskohtus vastavalt Rahandusministeeriumi seisukohale esitatud tagasinõude seoses teatavate riigihangete seaduse nõuete rikkumisega. Tagasinõutav summa oli 93 799 eurot. Vaidlus käis kohtus kaks korda. Halduskohus rahuldab kaebuse osaliselt, jättes tagasinõude otsuse kehtima 11 136 euro ulatuses. Ülejäänud osas pidi KIK tagasi nõutud toetuse välja maksma. Otsus on jõustunud.
- Struktuurivahenditest toetuse saaja **MTÜ Undla Vesi** vaidlustas halduskohtus KIKi otsuse tühistada varasem rahastamisotsus, kuna projekti elluviimine on ebatöenäoline. Halduskohus tegi märtsis 2021 otsuse MTÜ Undla Vesi

vaidlustus rahuldada. KIK ei vaidlustanud halduskohtu otsust.

- **MTÜ Luhavälu** pankrotimenetlus on lõppenud (KIKi nõue seoses keskkonnaprogrammist rahastatud projektiga ca 36 000 eurot). Menetluse käigus peetud tagasivõitmise vaidlus on lõppenud kompromissiga, mille tulemusena tasus MTÜ endine juhatuse liige pankrotivarasse 3000 eurot. Sellest läks võlausaldajate vahel jagamisele 1524 eurot, millest KIKile tehti väljamakse 1142 eurot. KIKi nõude jääk summas 35 289 eurot on tunnistanud lootusetuks.

Pooleliolevad kohtuvaidlused

- KIK tegi struktuurivahenditest rahastatava **RMK** looduskaitse TORT-is (toetus riigi tegevuseks) kaks tagasinõude otsust põhjusel, et hankes oli seatud maaparandusosal tegutsevate ettevõtjate registri (MATER) registreeringu nõue. Hiljem rakendama hakatud riigihangete seaduse tõlgenduse kohaselt ei loetud seda vastavalt Rahandusministeeriumi seisukohale enam õiguspäraseks. RMK on mõlemad otsused halduskohtus vaidlustanud, kohtuasjad liideti. Esimese astme kohus rahuldab kaebuse, millele RMK esitas apellatsioonkaebuse ja KIK vastuapellatsiooni. Menetlus jätkub ringkonnakohtus.

Foto: KIKi töötaja Aivi Allikmets

ORGANISATSIOON

Foto: Kerli Halliste

Juhtimine

NÕUKOGU

KIKi kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu, kes kavadab sihtasutuse tegevust, korraldab juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle.

Nõukogus on üheksa liiget, kellest neli nimetab Riigikogu oma otsusega keskkonnakomisjoni ettepanekul ja neli liiget määrab keskkonnaminister, kellest üks määratakse rahandusministri ettepanekul. Keskkonnaminister on sihtasutuse nõukogu liige oma ametikoha järgi.

2021. aastal juhtis KIKi nõukogu tööd keskkonnaminister Erki Savisaar. Nõukogu liikmed olid Andrus Umboja, Annely Akkermann, Igor Kravtšenko, Kalvi Kõva, Martin Repinski, Merike Saks, Rait Pihelgas, Valeri Korb.

KIKi nõukogu pidas 2021. aastal viis koosolekut. Üks kirjalik otsustusmenetlus toimus koosolekut kokku kutsumata.

- **30. märts:** nõukogu esimehe valimine, 2020 tegevus-eesmärkide täitmise hindamine, juhatuse volitamine finantsprognnooside esitamiseks Rahandus- ja Keskkonnaministeeriumile ning konkursside „Aasta keskkonnasõbralik ettevõte“ ja „Aasta keskkonnasõbralik kohalik omavalitsus“ läbiviimise kinnitamine.

- **27. aprill:** 2020 majandusaasta aruande kinnitamine, auditikomitee liikme asendamine ja volituste pikendamine.
- **15. juuni:** ülevaade strateegia täitmisest, auditikomitee liikme asendamine, keskkonnaprogrammi otsuste kinnitamine.
- **2. november:** konkursi Negavatt korraldamise heakskiitmine, KIKi ja Erametsakeskuse ühinemislepingu sõlmimise volitamine ning KIKi juhataja ametiaja pikendamine.
- **21. detsember:** nõukogu esimehe valimine, 2022 tegevus-eesmärkide ja eelarve kinnitamine, keskkonnaprogrammi ringmajanduse programmi otsuste kinnitamine ning väiksemate piirkondade veeprojektide toetamise programmi katsevooru kinnitamine.
- **29.-31. detsember** toimus nõukogu kirjalik otsustusmenetlus koosolekut kokku kutsumata. Otsustati rahastada Kaitsepolitseiameti jääkreostuse likvideerimise projekti 500 000 euroga.

Lisaks olid koosolekutel arutlusel keskkonnaprogrammi laekunud kiireloomulised taotlused, kaasrahastused, projektide muudatusettepanekud ning rahastamisotsused.

Foto: KIKi töötaja Aivi Allikmets

AUDITIKOMITEE

KIKi auditikomitee koosneb kolmest liikmest. Auditikomitee ülesanne on nõukogu nõustamine raamatupidamise, audiitor-kontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve, eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee juhib siseauditi funktsiooni tööd.

2021. aasta lõpu seisuga kuulusid KIKi auditikomiteesse Heli Jalakas (esimees), Annely Akkermann, Igor Kravtšenko.

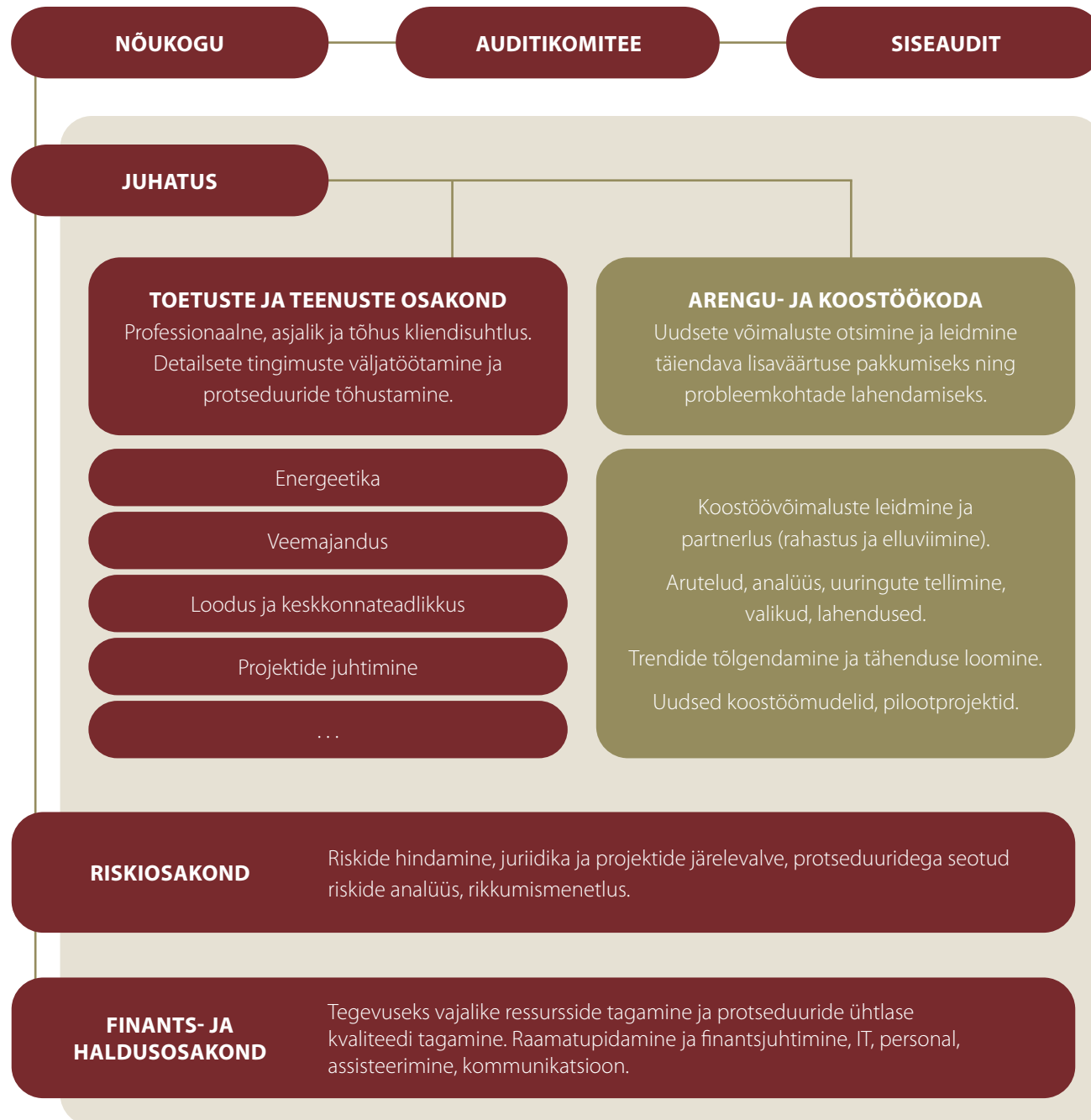
JUHATUS

KIKi juhatuse ülesanne on sihtasutust juhtida ja esindada, juhatus on üheliikmeline. KIKi juhatuse liige ehk juhataja on **Andrus Treier**.

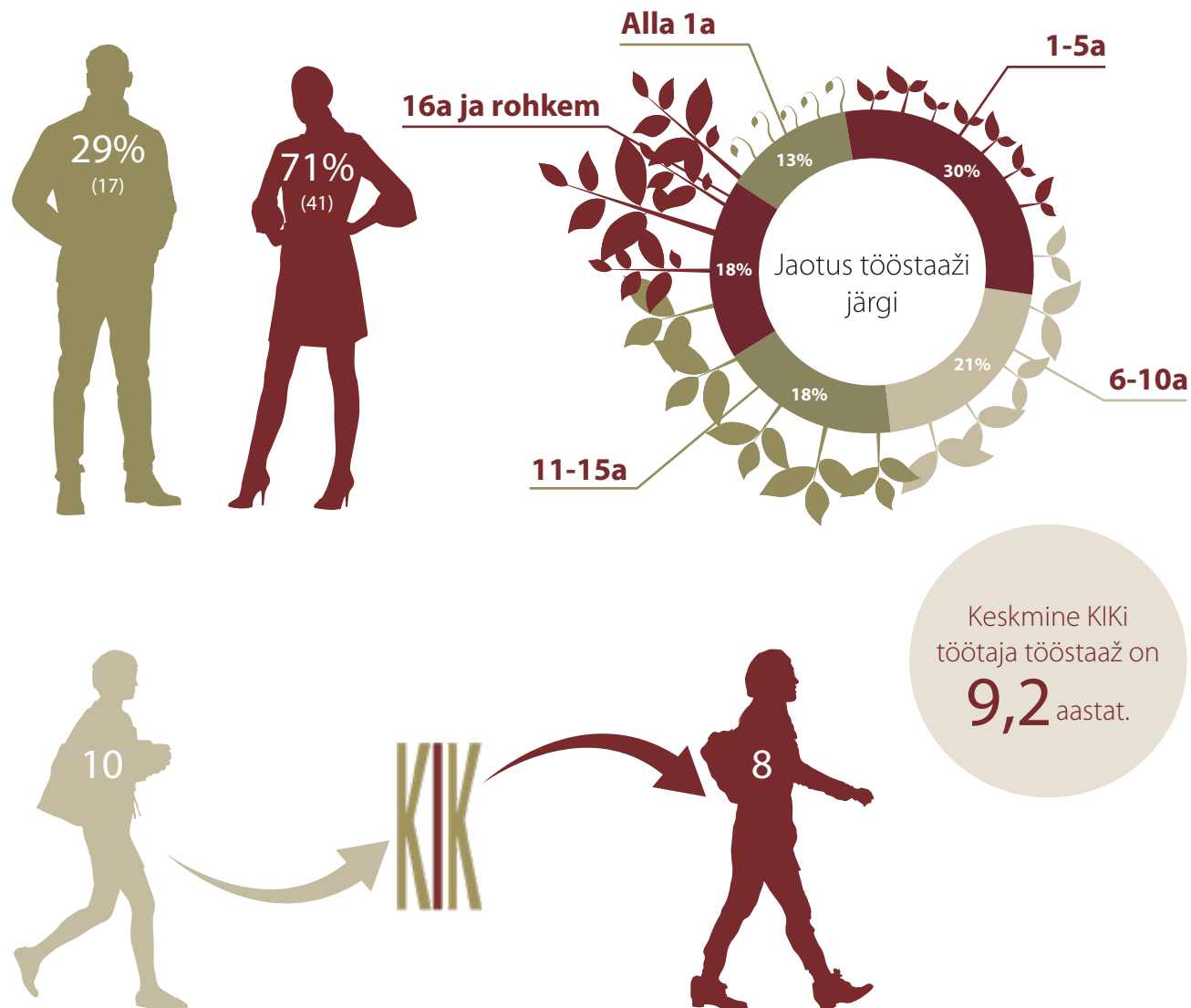
Foto: Kerli Halliste

Struktuur ja funktsioonid

Meeskond

2021. aasta lõpu seisuga töötas KIKis 58 inimest (aasta keskmine töötajate arv 57) ning töötajate keskmine vanus on 42 aastat. Koos lapsehoolduspuhkusel olevate töötajatega elab 2022. aasta alguses 27 KIKi töötajat Tallinnas, 16 Harjumaal ning 21 väljaspool Harjumaad.

2021. aastal lahkus töölt 8 ning tööle asus 10 uut inimest. Hetkel kasvatavad 7 meie kolleegi kodus väikeseid lapsi.

Töötajate areng ja informeerimine

Aastal 2021 töötasime välja ja kinnitasime **töötajate arengu toetamise põhimõtted**, mille eesmärgiks on tagada nii lühi- kui pikaajalises plaanis KIKi eesmärkide saavutamiseks vajalike kompetentside kasv ning töötajate poolt KIKi väärtuste kandmine.

Peame oluliseks töötajate **järgepideva arengu toetamist, et:**

- tagada edu ja motivatsioon oma tööülesannete täitmisel
- suurendada valmisolekut pidevalt arenevas keskkonnas muutustega toimetulekuks
- laiendada sisemise järelkasvu tagamiseks töötajate kompetentse.

Töötajate arenguvajaduste väljaselgitamine toimub arenguveestluste, üks ühele vestluste ja vahevestluste käigus ning jooksvalt vastavalt tekkinud vajadusele. Töö tulemused võtame igal aastal kokku arenguveestlustel, kus seame uueks aastaks iga töötaja sihid ja eesmärgid. Lisaks arenguveestlustele ja vahevestlustele jätkasime 2021. aastal regulaarsete 1-1 vestlustega, kus nii töötajal kui ka juhil on võimalus anda jooksvalt tagasisidet.

Pakume oma meeskonnale võimalust ennast täiendada erinevatel koolitustel, et töö oleks huvitav, väljakutseid pakkuv ja arendav. Lisaks toetame arengut uute tööülesannete täitmise, projektides/töögruppides osalemise, töövarjuks olemise jms kaudu.

Selleks, et hoida ja kasvatada oma töötajates keskkonna- ja kliimavaldkonna ekspertsust, algatasime eelmisel aastal **sisemise arengusarja „Ekspert eetris“**. Eesmärk on jagada kolleegidega koolitustel, infoüritustel, aga ka näiteks uuringutest, headest raamatutest jne saadud huvitavat tööga seotud sisu. 2021. aastal toimus viis virtuaalset kohtumist.

Lisaks tööalasele arengule on tähtis töötajate vaimne ja füüsiline tervis. Selleks viisime kuus korra läbi **„Inspiratsiooni-hommikud“**, kus oma ala eksperdid nõustasid töötajaid sellistel teemadel nagu tööstress ja läbipõlemise ennetamine, tööheaolu ja positiivne suhtekliima, kaugtöö ja enesejuhtimine, suhtlemistarkus ja töörõõm jne.

Iga kahe aasta tagant uurime töötajate pühendumust lähtudes välja töötatud avaliku teenistuse pühendumuse ja rahulolu uuringu metoodikast. Kogu KIKi tasandil on pühendumuse koondhinnang avaliku sektori keskmisest kõrgem. Samuti on töötajate rahulolu tööandjaga kõrge – 84%. Uuringu tulemusena valmis 2022. aastaks tegevusplaan, kuidas tähelepanu vajavaid kohti veelgi parendada.

Kindlasti on üks ühtse toimiva meeskonna alustala töötajate õigeaegne informeerimine **nõukogu ja juhtkonna otsustest**. Seda teeme nii siseveebis Pesa, osakondade koosolekutel kui ka üldkoosolekutel. Möödunud aastal saime kokku neljal koosolekul, et tähtsamaid teemasid arutada ja selgitada.

Töötajate
rahulolumäär
organisatsioonis

84%

Ühisüritused

Kuna 2021. aasta kevadperiood viis meid taas koroonaviiruse leviku tõttu kodukontoritesse, siis tuli jälle olla **ürituste planeerimisel loov**, et need siiski tiimitunde hoidmiseks toimuksid. Varakevadel korraldasime **KIKi bingo**, kus töötajad said kodus lahendada iga päev ühte ülesannet ning seda filmides või pildistades teistega jagada. Maikuus tähistasime virtuaalselt **KIKi 21. sünnipäeva**, mis möödus hoogsalt põneva aardejahi ja kontserdi saatel.

Enne jaanipäeva **kohtusime silmast silma Kõrvemaa metsade vahel matkates**, mil otsustasime tavapärase üldkoosoleku ja infovahetuse viia teise keskkonda, et pärast pikka koduses töötamise perioodi oleks võimalik taas omavahel sotsialiseeruda.

Augustis võtsime suuna Raplamaale Kehtnasse ning tegime **hoogsal talgupäeval Kehtna staadionil heakorratöid**: tasandasime maapinda, võtsime maha võsa ning külvasime muru. Tänapäevaks on uus staadion valmis ja rõõmustab sportlasi.

Töötajate initsiatiivil on KIKil alati väljas oma meeskond Tradehouse tervisejooksu ja -kõnni sarjas. Nii ka möödunud aastal.

Kõikidel osakondadel õnnestus suvel-sügisel oma **meeskonnapäevad korraldada**. Need toimuvad enamasti KIKi toetatud objektidega tutvudes ja looduses aega veetes.

Sügisel ei jäänud tähistamata näiteks projektijuhtide, raamatupidajate või meestepäev – sellekski leidsime teistmoodi kõiki kaasavad virtuaalsed võimalused. Koroonaviiruse leviku tõusu tõttu otsustasime oma jõulupeo aasta lõpus küll ära jätta, kuid õnneks õnnestus meil kõiki piiranguid arvestades väiksemates seltskondades siiski **jõulumeeleolu luua**.

Fotod: KIK

Töokeskkond

2021. aasta märksõnaks **töokeskkonnas oli jätkuvalt koroonaviirus**. Oleme kasutanud kaugtöö võimalusi juba mitu aastat, seetõttu ei olnud meil seoses kehtestatud eriolukorraga täiendavaid infotehnoloogilisi lahendusi vaja leida. Meil on võimekus ja valmisolek olemas. Loomulikult tuli kodutööperioodil taas harjuda üksinda töötamise, veelgi oskuslikuma ajaplaneerimise, kaamera ees koosolekute pidamise ja kõige muuga.

Viisime kõikides KIKi kontorites läbi **töokeskkonna riskide hindamise**, mille käigus analüüsisime lisaks muudele ohuteguritele ka psühhosotsiaalseid riske. Selle käigus ei avastatud ühtegi väga suure ega suure riskitasemega ohutegurit. Riskianalüüsi põhjal koostasime tegevuskava töokeskkonna parendamiseks.

Meie inimeste jaoks on vastutustundlik ning loodussõbralik käitumine iseenesest mõistetav. Seetõttu on prügi sorteerimine nii kodus kui ka kontoris ja jalgrattaga töö käimine igapäevased. Aktiivses kasutuses on **sporditoetus** ning Tallinna kontori **tervisetuba**, kus saab ennast massaažitoolis või võimlemisega turgutada.

Samuti on KIKi **asjaajamine paberivaba**. Toetuste taotlemine ja projektide menetlemine käib andmesüsteemis KIKAS ja E-toetus, dokumendihaldussüsteemis. Samuti kasutame e-arveid.

Fotod: KIK

Infotehnoloogia

2021. aasta alguses valmis dünaamiline ja lihtsasti administreeritav **KIKi uus siseveeb**. Roheideede konkursi **Negavatt koduleht** sai samuti värske kuue ja platvormi. Aasta esimeses pooles kirjeldasime ära **KIKi uue kodulehe** funktsionaalsuse ning aasta teises pooles korraldasime arenduse hanke, kinnitasime ärianalüüsi ja disaini. Uus koduleht valmib 2022. aasta esimeses pooles.

Riigipilveteenuste turvaliseks kasutamiseks juurutasime **virtuaalse tulemüüri lahenduse**.

Võtsime kasutusele uue mugavama **VPN teenuse**, mis on abiks kodukontorites töö tegemisel.

Seoses raamatupidamise üleviimisega Riigi Tugiteenuste Keskusesse 2022. aasta alguses toimusid mitmed muudatused raamatupidamise ja personaliarvestuse süsteemides ning andmesüsteemis KIKAS.

Kommunikatsioon

Esimene KIKi kommunikatsioonistrateegia elluviimise aasta, mis seab eesmärgiks KIKi keskkonna- ja kliimavaldkonna rahastuseksperdi kasvamise, **möödus tegusalt**.

Meedias mainiti KIKi erineval moel **1981 korda**. Lisaks sellele, et toetuse saajad peavad alati KIKi kui rahastusallikat mainima, mängis kindlasti meediakajastuste arvu juures rolli meie enda aktiivne töö. 2021. saatsime välja **58 pressiteadet** ning **kirjutasime 44 artiklit**, sh **6 arvamislugu** ja andsime **teles ja raadios 19 intervjuud**. Mais ilmus Maalehe ja Eesti Ekspressi vahel **KIK21 erileht**, kus tutvustasime oma toetuste valdkondi. Kord kuus ilmus Rohegeeniuses üks LIFE'i projekte tutvustav lugu.

Astusime ekspertidena üles partnerite üritustel **või korraldasime ise koos nendega seminare**. Näiteks olime osa rohetehnoloogiakonverentsi GreenEST Summiti korraldustoimkonnast ning olime kaasatud Briti Saatkonna Arvamusfestivali rohetransporditeemalise arutelu korraldusse. Samuti astusime festivalil üles veel kahes arutelus. Koos kuue organisatsiooniga olime esindatud Linnade ja Valdade Päeval ühises messitelgis, Eleringi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga korraldasime alternatiivkütuste seminari. Esinejatena astusime üles ABB elektromobiilsuse päeval, Meretööstuse Liidu seminaril,

Ida-Virumaa roheplaani seminaril jms. **Kokku korraldasime 53 üritust** (koolitus, seminar, infopäev) ning **astusime esinejatena üles 50 üritusel**.

2021. aastal korraldasime klientidele **22 infopäeva**, kus tutvustasime nii enda toetusi kui ka LIFE programmi ja Innovatsioonifondi otsetoetusi Euroopast. Osalejate **tagasiside üritustele oli igati positiivne**, täpsemalt 5-palli skaalal 4,2.

Sügisel filmisime sotsiaalmeedias levitamiseks **klipid kümnest eestimaalasest**, kelle elukeskkonda keskkonnatoetused parandanud on. Kokku osalesime eelmisel aastal **32 klipi valmimisel**. Muu hulgas valmis näiteks klipp Raadi rehvide projektist, KIKi sünnipäeval juhataja Andrus Treieri tervitusest või koostöös Keskkonnaministeeriumiga ettevõtete ressursitõhususest.

Jätkasime info edastamist **KIKi kodulehel** ja **sotsiaalmeedia kanalites**. KIKil on olemas Facebooki, Youtube'i, Instagrami ja LinkedIni kanal, lisaks on oma sotsiaalmeedia kanalid roheideede konkursil Negavatt ja LIFE Eesti teadlikkuse projektil. KIKi Facebookis alustasime kord kuus **KIKi toetuste mõjunäitajate tutvustamist**. Uuendusena hakkasime kord kuus välja andma **KIKi uudiskirja**, et kajastada keskselt kõiki hetkel aktuaalseid teemasid.

Fotod: KIK, Arvamusfestival

Ühiskondlik panus

2021. aasta lõpus tegime ettevalmistusi **vastutustundliku KIKi raamistiku loomiseks**, mille käigus hakkame senisest põhjalikumalt nii organisatsiooni kui ka oma portfelli keskkonnamõjusse süvenema. Raamistik valmib koos edasise tegevuskavaga 2022. aasta sügiseks.

KIK omab **vastutustundliku ettevõtte sertifikaati** ja pronkstaseme kvaliteedimärgist, mis antakse asutustele, kelle jaoks on oluline keskkondlik ja sotsiaalne mõju ehk jalajälj, mille ettevõtte oma tegevusega jätab.

Kuulume „**Annetame aega**“ **võrgustikku**, mille eesmärk on anda töötajatele aastas vähemalt üks tasustatud vaba päev heategevuseks. Kuna meie tunnuslause on *Homse hoidjad* ja üks väärtustest *Me hoolime*, siis soovime anda oma vabatahtliku panuse just keskkonna heaks. Eelmisel aastal panime käed külge **Kehtna uue staadioni heakorratöodes** – aitasime külvata muru, tasandasime maapinda, lõikasime võsa jms.

Aitame **noorte ja laste keskkonnateadlikkust suurendada** ning innustada neid maailma muutma. On ju tänased noored meie homsed otsustajad. Seetõttu korraldasime juba kaheksandat aastat 18–30-aastastele noortele mõeldud **roheideede konkursi Negavatt** ning neljandat aastat I–VI klassidele mõeldud **videokonkursi mini Negavatt**. Taas tegime Negavati koolituspäeva Junior Achievementi õpilasfirmadele, et õpetada noortele ettevõtjatele vastutustundlikkust ja keskkonnahoidu.

Oma osa ühiskonna heaks anname ka Keskkonnaministeeriumi **keskkonnatunnustuste konkurssidel**. Aasta keskkonnasõbraliku ettevõtte tiitli sai Comodule OÜ, omavalitsuste seas olid võidukad Hiiumaa vald ja Tartu linn ning haridusasutustest Tallinna Laagna Gümnaasium ja Rakvere Rohuaia Lasteaed.

Fotod: Kerli Halliste

KUIDAS TÄITSIME 2021. AASTA EESMÄRGID?

Foto: KIKi töötaja Aivi Allikmets

2021. aasta eesmärgid kinnitas KIKi nõukogu 15. detsembril 2020 ning need vaadati nõukogu poolt üle 25. jaanuaril 2022.

Tõmbame
meetmed käima

Asjatundlik
proaktiivne
nõustaja ja
partner

Töö kiire
ja korralik

Eesmärk	Tulemus
20 meetme rakendajaks on määratud KIK	14 (sisuliselt tegemisel või väljakuulutamisel) 43 (potentsiaalsed meetmed, otsused langetatakse Vabariigi Valitsuses 2022)
Neist 5 on olemuslikult uued	8
Neist 5 on välja kuulutamiseks valmis	10
Käivitatud 5 uudset koostööprojekti	7 (lisaks töös 6)
Nõustamise tulemusel on esitatud 10 taotlust Euroopa Liidu otsetoetuste süsteemi	9
Korraldatud 5 koostööseminari, toimunud 5 esinemist konverentsidel, avaldatud 6 arvamusartiklit	7 (kokku 60 üritust) 15 (kokku 65 esinemist) 6 (kokku 44 artiklit ja 19 tele- või raadiointervjuud)
NPS tase on 70%	73%
Kliendiuuringu põhjal on klientide rahulolumäär 80%	87%
Ministeeriumite kontaktisikute rahulolumäär on 85%	96%
Toetuste väljamakseid on kokku 110 miljonit eurot	137,7 miljonit eurot
Märkimisväärselt uuendatud/tõhustatud protsesside arv on 10	10
Veamäär on alla 2%	1,47% 0,88% (5 aasta keskmine veamäär)
Tööjõu vabatahtlik voolavus jääb alla 10% aastas	9,3%
Töötajate rahuloluküsitluse tulemusena on 85% töötajatest tööga rahul	84%

A photograph of a wooden boardwalk made of two parallel planks, supported by wooden posts, leading from the foreground into a vast, open landscape. The landscape is covered in low-lying vegetation, including grasses and small shrubs, with a line of trees in the distance. The sky is filled with large, dramatic clouds, with sunlight breaking through in some areas, creating a high-contrast scene. The overall mood is contemplative and expansive.

MIDA TOOB AASTA 2022?

Foto: KIKI töötaja Kati Raudsaar

Lähtuvalt KIKi strateegiast, organisatsiooni tegevustest ja toetusmeetmete pakkumisel kujunenud tegelikust olukorrast ning teadaolevatest kavadest kinnitas KIKi nõukogu 21. detsembril 2021 eesmärgid aastaks 2022.

Aastal 2022 on KIKil neli peamist tegevussuunda

1. Meetmed ja projektid on käivitatud

Perioodi 2021-2027 meetmete ning mitmete rakenduslike projektide osas on olemas kindlad kokkulepped, väljatöötamine ja elluviimine toimivad. KIK on teinud endast oleneva, et saada meetmete rakendajaks ja ettevalmistus toimib: otsustavatel hetkedel on vajalik sisend antud, otsustamiseks on taust positiivne. KIK tegutseb selle nimel, et olla eelistatud tegevuste elluviija keskkonna- ja kliimavaldkonnas, tundes laiemaid seoseid ning peensusi. Olemasolevate meetmetega seotud tegevused sujuvad, vajalikud toetusvoorud on välja kuulutatud, keskkonnaprogrammi uudsed põhimõtted toimivad.

1.1 KIK on määratud 35 meetme rakendajaks.

- Aasta jooksul on saanud väljakuulutamiseks valmis **viis meedet**, teiste osas käib aktiivne töö.
- Meetmetest **neli** on olemuslikult uudsed.

1.2 Elluviimisel on seitse rakenduslikku projekti, töö sujub.

- Portfelli on lisandunud **seitse uut projekti**.

1.3 Toetuste väljamakseid on 150 miljonit eurot.

2. KIK pakub kõrge lisandväärtusega tegevusi

KIK pakub laiemat asjatundlikku vaadet kui ainult konkreetseid toetusmeetmeid. Kontseptuaalsed kokkulepped ja rahastus on olemas.

2.1 Keskkonnavaldkonna pikaajalise rahastamise põhimõtete rakendamine: rakendatav ja juriidiliselt toimiv kontseptsioon Vabariigi Valitsusele otsustamiseks välja pakutud, esimesed katseprojektid alatatud.

2.2 Kohalike omavalitsuste nõustamine ja toetused: teenuspakett/tööriistakast on defineeritud, leitud on täiendav rahastus võimekuse tõstmiseks.

- 2.3 Rahastuse võimendamine nõustamiste ja arendusprojektidega toodud uute toetuste abil:** Euroopa Liidu otsetoetuste Eestisse toomine, filantroopia, muud rahastajad. Projektid koos teiste rahastajatega. KIKi kaasabil tehtud projektide taotlusaktiivsus ja edumäär on aegreas 2021<2022 kasvav.
- 2.4 Vabatahtliku süsinikujalajälje hüvitamise süsteemi kontseptsioon** on määratletud ning huvipooltega läbi räägitud, esimesed katseprojektid on käivitatud.
- 2.5 Meetmete mõju mõõtmise toimib:** uute meetmete puhul mõjude jooksev infokogumine toimib.
- 2.6 Taksonoomia rakendusvõimaluste kontseptsioon on määratletud,** nõustamine toimib, algatatud on katseprojekt taksonoomia laiemaks rakendamiseks.

3. Oleme arenguteks valmis, tegutseme, asjad liiguvad

Organisatsioon toimib tõhusalt, töö sujub ja olulisemate partneritega on koostöö hea. Rollid on selged ja valmisolek tegevusteks on väga hea. Sise- ja väliskommunikatsioon toimivad hästi - tagasiside huvipooltelt on positiivne. Maksed, hanked, voorud on graafikus. Rahulolu KIKiga on kõrge, riskid on kontrolli all. Olulisi KIKi tegevusest sõltuvaid tagasilööke ei esine. Vajalikud teadmised olemas: väljatöötatud meetmed ja projektid on asjakohased.

3.1 Avalik tuntus

- Lisaks meetmetega seotud teavitustegevustele ja esinemistele on **avaldatud kuus arvamuskirjat, esinenud viiel konverentsil, korraldatud viis koostööseminari.**

3.2 Töökorralduse arendamine ja kliendirahulolu

Toimub järjepidev meetmete ja protseduuride arendus nende tõhustamiseks, tulemustele ja tagasisidele reageeritakse jooksvalt. Loodud protseduuri kirjeldamise uus mudel koos ülevaatlike joonistega.

- Märkimisväärselt **uuendatud/tõhustatud protsesside** arv: 10.
- NPS** on 70% või kõrgem.
- Ministeeriumite rahulolu** on 85% või kõrgem.

3.3 Riskikulu

Toimib jätkuv heal tasemel riskijuhtimine. Riskide maandamine on tõhus, järjepidevalt jälgitakse riskide maandamise ja kuluefektiivse teenusepakkumise tasakaalu.

- Riskikulu pikaajaline keskmine on väiksem kui 2%.

3.4 Jätkuv organisatsiooni ja kompetentside arendamine

Juurutatud on uus valdkondlik jaotus, töökoormuse planeerimine on tõhus. Rollid on selged ja meeskond toimib tõhusalt. Tööjõu voolavus on madal, töötajate kompetents ja rahulolumäär kõrge.

- **Tööjõu vabatahtlik voolavus** jääb alla 10% aastas.

4. Erametsakeskusega ühinemine on asjakohaselt ette valmistatud

4.1 Akrediteering on saadud, sh **protsessid/protseduurid** kirjeldatud ja kinnitatud.

4.2 ISO 27000 on juurutatud.

4.3 Organisatsioonikultuuride ja inimeste ühendamiseks on plaan koos ajakavaga olemas.

Foto: KIKI töötaja Kati Raudsaar

Aasta loom 2021 – rott

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	12 978 996	24 297 007	2
Nõuded ja ettemaksed	7 918 300	11 399 686	3
Kokku käibevarad	20 897 296	35 696 693	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	53 769 295	53 137 835	3
Materiaalsed põhivarad	49 093	72 931	5
Immateriaalsed põhivarad	132 369	105 930	6
Kokku põhivarad	53 950 757	53 316 696	
Kokku varad	74 848 053	89 013 389	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	4 734 041	6 492 051	9
Võlad ja ettemaksed	4 186 013	6 446 166	10
Kokku lühiajalised kohustised	8 920 054	12 938 217	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	33 994 784	40 054 156	9
Kokku pikaajalised kohustised	33 994 784	40 054 156	
Kokku kohustised	42 914 838	52 992 373	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 488 897	1 488 897	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	34 532 119	47 821 057	
Aruandeaasta tulem	-4 087 801	-13 288 938	
Kokku netovara	31 933 215	36 021 016	
Kokku kohustised ja netovara	74 848 053	89 013 389	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	15 952 684	17 197 853	11
Muud tulud	836	3 098	
Kokku tulud	15 953 520	17 200 951	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-32 712	-1 430 152	12
Jagatud annetused ja toetused	-16 518 939	-25 526 284	13
Mitmesugused tegevuskulud	-1 236 887	-1 174 245	14
Tööjõukulud	-2 548 921	-2 611 348	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-93 072	-98 546	5;6
Kokku kulud	-20 430 531	-30 840 575	
Põhitegevuse tulem	-4 477 011	-13 639 624	
Intressitulud	490 978	516 293	17
Intressikulud	-106 911	-170 385	16
Muud finantstulud ja -kulud	5 143	4 778	18
Aruandeaasta tulem	-4 087 801	-13 288 938	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-4 477 011	-13 639 624	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	93 072	98 546	5,6
Muud korrigeerimised	23 123	22 960	
Kokku korrigeerimised	116 195	121 506	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	622 624	1 141 773	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-2 241 501	1 119 995	
Kokku rahavood põhitegevusest	-5 979 693	-11 256 350	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-106 717	-100 495	
Antud laenud	-6 243 920	-6 579 967	3
Antud laenude tagasimaksed	8 465 359	7 331 363	3
Laekunud intressid	496 840	517 553	
Muud laekumised investeerimistegevusest	5 142	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	2 616 704	1 168 454	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-7 797 439	-6 910 851	9
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-32 019	-36 695	
Makstud intressid	-125 564	-179 974	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-7 955 022	-7 127 520	
Kokku rahavood	-11 318 011	-17 215 416	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	24 297 007	41 512 423	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-11 318 011	-17 215 416	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	12 978 996	24 297 007	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	1 488 897	47 821 057	49 309 954
Aruandeaasta tulem	0	-13 288 938	-13 288 938
31.12.2020	1 488 897	34 532 119	36 021 016
Aruandeaasta tulem	0	-4 087 801	-4 087 801
31.12.2021	1 488 897	30 444 318	31 933 215

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi Sihtasutus) 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutus on lähtunud bilansi ja tulemiaruarande koostamisel Raamatupidamise Toimkonna juhendist nr 14. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lepingulist õigust saada teiselt osapoolelt raha või muid finantsvarasid (näiteks saamata sihtfinantseerimised), lepingulisi õigusi vahetada teise osapoollega finantsvarasid potentsiaalselt kasulikel tingimustel. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstava või saadava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvarade edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui sihtasutus kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulise tähtajaga deposiite. Sihtasutuse rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevused on kajastatud otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised on ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga kursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES saldeerituna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Iga nõude laekumise tõenäosust on hinnatud võimaluse korral eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruandekuupäevajärgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust bilansireal Nõuded ja ettemaksed miinuskuludega ning vastavat kulu tulemiaruarande real Mitmesugused tegevuskulud. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse tulemiaruanDES kulude vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude laekumiseks.

Antud laenud

Antud laene, mille tagasinõude lõpptähtaeg on pikem kui üks aasta, kajastatakse pikaajaliste laenuvõetena. Tähtajaga vähem kui aasta antud laene ja pikaajaliste laenuvõetena järgmisel aruandeperioodil tagastatavat osa kajastatakse lühiajaliste laenuvõetena.

Laenuvõetud on bilansis kajastatud nende algses soetusmaksumuses, mida on korrigeeritud põhiosa tagasimaksete ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäosusest tingitud võimaliku allahindluse võrra.

Laenuvõetute laekumise tõenäosust hinnatakse krediitkomitees iga laenusaaaja kohta eraldi. Sihtasutus rakendab pikaajaliste laenuvõetute täitmise jälgimiseks laenusaaajate krediitreeitingusüsteemi eesmärgiga hinnata laenuvõetute tagasimaksmise riske ja nende maandamisvõimalusi. Reitingu määramisel võetakse arvesse laenusaaaja majanduslikku olukorda, maksevõimet, tagatise väärtust ja realiseeritavust ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada laenusaaaja kohustuste täitmist. Reiting määritakse kalendriaasta jooksul vähemalt üks kord. Erivaatluse alla võetakse laenud, mille puhul on tuvastatud makseraskusi, sihtasutus on pidanud muutma laenu tingimusi lepingupartneritele

soodsamaks (tagasimaksegraafiku muutmine, maksepuhkuse perioodi pikendamine, intressimäära vähendamine) jms. Krediidikomitees osaleb juhatusel liige, kes teeb vajadusel nõukogule ettepaneku laenukoostise allahindamiseks ja edasiseks tegevuseks.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse Sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5 000 eurost ilma käibemaksuta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Amortisatsiooni arvutamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalsete põhivarade gruppidele järgmised:

arvutid ja arvutisüsteemid 30% aastas;
muud materiaalsed põhivarad 20% aastas.

Amortisatsiooni arvutamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulutused või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalsete põhivarade objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalse põhivarana kajastatakse tarkvara arenduskulusid.

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontrollitav;
- on tõenäoline, et sihtasutus saab objekti kasutamisest tulevikus tulu pikema aja kui ühe aasta jooksul;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsed põhivarad on kajastatud bilansis põhivara kogumitena.

Immateriaalseid põhivarasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil

Amortisatsioonimäärad on järgmised:

arvutitarkvara 25-30%

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul rendimaksud kajastatakse perioodikuluna tulemiaruanDES.

Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksude miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse intressikuluku ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast või kui Sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumiste tõttu. Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Juhul, kui tehinguga seotud kulutused puuduvad või on ebaolulised, on sisemine intressimäär lähedane tema lepingus fikseeritud intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust läbi ei viida.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Toetustena käsitletakse Sihtasutuse poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning Sihtasutuse poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- sotsiaaltoetused- toetused füüsilistele isikutele, v.a toetused ettevõtlikeks;
- sihtfinantseerimine- teatud projektipõhise sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdukatega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- tegevustoetused- antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- kodumaine sihtfinantseerimine- residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine; kodumaise sihtfinantseerimise eriliik on välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine- toetus, mida Eesti avaliku sektori üksus annab toetuse saajale lisaks Euroopa Liidu fondidest makstavale välismaisele sihtfinantseerimisele;
- välismaine sihtfinantseerimine- mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Keskkonnatasude seaduse alusel korraldab Sihtasutus keskkonnaprogrammi vahendite kasutamist projektipõhiselt keskkonnakaitse valdkondade rahastamise kaudu vastavalt Keskkonnaministeeriumi ja Sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepingule. Vt Tulude arvestuspõhimõtet. Keskkonnaprogrammist rahastatvate keskkonnakaitse valdkondade nimekirja ja valdkondade vahel raha jagunemise proportsioonid kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

Sihtasutus tegutseb rakendusüksusena struktuuritoetuste vahendamisel toetuse saajatele. Alates 01. jaanuarist 2019 kajastatakse struktuuritoetuste registris registreeritud toetused ministeeriumi või Riigikantslei raamatupidamisaruandluses, kelle poliitikavaldkonda projekt kuulub ja kelle riigieelarve osas see on planeeritud.

Toetuste kajastamise üldpõhimõtted

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval vastavuses eelpool tooduga.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuste saajad. Põhivara sihtfinantseerimise andmist ja vahendamist kajastatakse kuludes (vahendajad ka tuludes) sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivara soetamise.

Riigieelarvest ettemaksena saadud sihtfinantseerimise summad kajastatakse bilansis kohustisena real Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused. Nõue riigieelarve vastu võetakse üles sihtfinantseerimise vahendite osas juhul, kui kulutused on tehtud või toetuse saaja poolt esitatud maksetaotlus on aktsepteeritud, kuid sihtfinantseerimise summad on Sihtasutusele veel laekumata. Toetuse saajale ettemaksena ülekantud toetus kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide toetusena kuni on täidetud toetuse saamise tingimused. Lähtuvalt tegevuskulude sihtfinantseerimise põhimõtetest kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest alles tekkepõhiste kulude tekkimisel, vähendades vastavas summas bilansikirjet Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused.

Tegevustoetusi kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodis. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimiste tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetuse kuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks. Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Tulud

Keskkonnatasude seaduse alusel korraldab alates 01. jaanuarist 2019 keskkonnakaitse valdkonna toetusprogrammi, st keskkonnaprogrammi elluviimist Keskkonnaministeerium talle selleks otstarbeks riigieelarvest eraldatud vahenditest Sihtasutuse kaudu, mille asutaõiguste teostajaks ta on. Keskkonnaprogrammi elluviimiseks eraldab Keskkonnaministeerium Sihtasutusele aastas summa, mille suurus vastab vähemalt riigieelarve koostamisele eelnenu aastal vee erikasutusõiguse tasudest riigieelarvesse laekunud rahalisele mahule. Halduslepingu alusel saadud summa kajastatakse tulemiaruaandes real Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks laekumise kuupäevaga. Intressitulud kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruaandes real Intressitulud.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapoolteks on loetud:

- Sihtasutuse tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või turutingimustele.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruaandes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest.

Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruaandes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Arvelduskontod	12 978 996	24 297 007
Kokku raha	12 978 996	24 297 007

Sihtasutuse rahalisi vahendeid hoitakse Rahandusministeeriumi riigikassa koosseisu kuuluval e-riigikassa kontol.

Vastavalt Kassalise teenindamise eeskirjale tasub Rahandusministeerium teenindavate isikute e-kontol hoitavalt rahalt intressi, mille suurus on võrdne riigi likviidsete finantsvarade tulususega, kuid ei ole väiksem kui 0%. Intressi arvestatakse e-kontol hoitava raha kuu keskmiselt jäägilt, mis on suurem kui 10 000 eurot, lähtudes 360-päevasest aastast. Intress kantakse vastavale e-kontole hiljemalt iga kalendripoolaastale järgneva kuu viiendal tööpäeval. 2021. ja 2020. aasta eest intressi ei arvestatud ja ülekannet ei tehtud, kuna riigi likviidsete finantsvarade tulusus oli negatiivne.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Laenunõuded	59 381 754	5 612 459	24 906 919	28 862 376
Muud nõuded	164 454	164 454	0	0
Intressinõuded	164 454	164 454	0	0
Ettemakstud toetused	1 785 020	1 785 020		0
Saamata sihtfinantseerimine	342 478	342 478	0	0
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	4 093	4 093	0	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	9 796	9 796	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	61 687 595	7 918 300	24 906 919	28 862 376

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Laenunõuded	61 603 193	8 465 358	24 008 675	29 129 160
Muud nõuded	170 316	170 316	0	0
Intressinõuded	170 316	170 316	0	0
Ettemakstud toetused	2 497 797	2 497 797	0	0
Saamata sihtfinantseerimine	252 277	252 277	0	0
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	76 537	76 537	0	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	9 921	9 921	0	0
Ebatõenäoliselt laekuvad tagasinõuded	-73 240	-73 240	0	0
Makstud tagatisdeposiidid	720	720	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	64 537 521	11 399 686	24 008 675	29 129 160

Laenunõuded on fikseeritud eurodes. Laenude lõppkuupäevad on 2022-2037. Antud laenude intressimäärad on seotud 6 kuu Euriboriga, millele lisandub 0,2- 2,2%. 2021. aasta keskmine intressimäär oli 1,19%, 2020: 1,17%.

Ettevõtetele antud laenud on tagatud hüpoteekidega ja kommertspandiga vähemalt tagatisvara bilansilises väärtuses suhtes 100/70. Kohalikele omavalitsustele antud laenude tagatiseks on nende eelarve.

KIKi juhtkonna hinnangul on Sihtasutuse laenuportfell jätkusuutlik.

Ettemakstud toetuste all kajastatakse ülekantud toetusi, millede tekkepõhine toetuse kuluna kajatamise periood ei ole veel saabunud.

Ettemaksed projektidele:

ettemaksed keskkonnaprogrammi projektidele

31.12.2021: 1 275 134 eurot,

31.12.2020: 1 972 946 eurot;

ÜF projektidele kaasfinantseerimise katteks

31.12.2021: 17 777 eurot,

31.12.2020: 50 827 eurot;

muude mitteresidentide projektidele kaasfinantseerimise katteks

31.12.2021: 492 109 eurot,

31.12.2020: 474 024 eurot.

Ebatähtsusest laenuvaks hinnatud nõuded seisuga

31.12.2021: 0 eurot,

31.12.2020: 73 240 eurot.

Kulu ebatähtsusest laenuvatest tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 14. Kui kulu on positiivse märgiga, siis on tegemist laenuvatega ebatähtsusest laenuvatest nõuetest.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	3 731	0	2 596
Sotsiaalmaks	0	5 859	0	3 999
Aktsiisimaks	0	0	0	75
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	9 590	0	6 670

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2020			
Soetusmaksumus	113 640	9 520	123 160
Akumuleeritud kulum	-40 709	-9 520	-50 229
Jääkmaksumus	72 931	0	72 931
Ostud ja parendused	12 078	0	12 078
Amortisatsioonikulu	-35 916	0	-35 916
31.12.2021			
Soetusmaksumus	121 193	9 520	130 713
Akumuleeritud kulum	-72 100	-9 520	-81 620
Jääkmaksumus	49 093	0	49 093

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2020			
Soetusmaksumus	881 762	0	881 762
Akumuleeritud kulum	-775 832	0	-775 832
Jääkmaksumus	105 930	0	105 930
Ostud ja parendused	71 444	12 150	83 594
Amortisatsioonikulu	-57 155	0	-57 155
31.12.2021			
Soetusmaksumus	822 011	12 150	834 161
Akumuleeritud kulum	-701 792	0	-701 792
Jääkmaksumus	120 219	12 150	132 369

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Kapitalirendikohustised	45 459	29 648	15 811	0	4,78	euro	31.08.2024
Kapitalirendikohustised kokku	45 459	29 648	15 811	0			
	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Kapitalirendikohustised	65 401	30 272	35 129	0	4,78	euro	30.09.2023
Kapitalirendikohustised kokku	65 401	30 272	35 129	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2021	31.12.2020
Masinad ja seadmed	45 520	65 462
Kokku	45 520	65 462

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	209 628	209 488
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2021	31.12.2020
12 kuu jooksul	203 886	202 501
1-5 aasta jooksul	406 416	777 443
Üle 5 aasta	2 458	231 101

Sihtasutus on võtnud kasutusrendile bürooruumid, sõidua autod, tarkvaralitsentsid.

Maakondlike esindustega on sõlmitud 7-s maakonnas ruumide kasutamiseks lepingud, millega Sihtasutus on võtnud endale kohustise maksta pindade üürikulud ja hüvitada ruumide kommunaalkulud.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	38 683 366	4 704 393	18 038 311	15 940 662	6 kuu Euribor+0,75% aastas	euro	01.09.2035
Pikaajalised laenud kokku	38 683 366	4 704 393	18 038 311	15 940 662			
Kapitalirendikohustised kokku	45 459	29 648	15 811	0			
Laenukohustised kokku	38 728 825	4 734 041	18 054 122	15 940 662			
	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	46 480 806	6 461 779	19 399 481	20 619 546	6 kuu Euribor+0,75% aastas	euro	01.09.2035
Pikaajalised laenud kokku	46 480 806	6 461 779	19 399 481	20 619 546			
Kapitalirendikohustised kokku	65 401	30 272	35 129	0			
Laenukohustised kokku	46 546 207	6 492 051	19 434 610	20 619 546			

Laenu kasutamise sihtotstarve on Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist rahastatavate veeprojektide omafinantseeringu rahastamine. Tehinguga ei ole Sihtasutusel seotud kulutusi, va intress, mistõttu on laenu sisemine intressimäär sarnane lepingus fikseeritud nominaalsele intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust ei ole läbi viidud.

Sihtasutus vastutab kogu oma varaga laenulepingust tulenevate rahaliste kohustiste täitmise eest.

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	64 788	64 788	
Võlad töövõtjatele	217 128	217 128	
Maksuvõlad	9 590	9 590	4
Muud võlad	30 021	30 021	
Intressivõlad	30 021	30 021	
Sihtfinantseerimisega seotud kohustised	3 552 711	3 552 711	
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	311 775	311 775	
Kokku võlad ja ettemaksed	4 186 013	4 186 013	

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	336 937	336 937	
Võlad töövõtjatele	247 105	247 105	
Maksuvõlad	6 670	6 670	4
Muud võlad	48 673	48 673	
Intressivõlad	48 673	48 673	
Sihtfinantseerimisega seotud kohustised	5 719 574	5 719 574	
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	87 207	87 207	
Kokku võlad ja ettemaksed	6 446 166	6 446 166	

Sihtfinantseerimisega seotud kohustistena kajastatakse:

sihtfinantseerimisega seotud kohustised keskkonnaprogrammi projektidele

31.12.2021: 2 935 666 eurot,

31.12.2020: 4 123 258 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustised ÜF projektide kaasfinantseerimiseks

31.12.2021: 222 513 eurot,

31.12.2020: 1 371 948 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustised muude EL projektide kaasfinantseerimiseks 31.12.2021: 394 532 eurot,

31.12.2020: 224 368 eurot.

Bilansivälised kohustised sihtfinantseerimisest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 22 ja välisabi projektide kaasfinantseerimiseks lisas 23.

Lisa 11 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020
Välisabi tegevuskuludeks/ tehniline abi	1 372 643	1 406 138
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks/ tehniline abi	223 210	232 121
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 325	500
Eraldis riigieelarvest KeMi eraldise lepingu alusel	13 313 015	15 534 094
Tulu KeMi ja MKMi projektide rakendamiseks	1 040 491	25 000
Kokku annetused ja toetused	15 952 684	17 197 853

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2021	2020
Vanarehvide käitlemine, kaevandusalad	-32 712	-1 430 152
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-32 712	-1 430 152

Lisa 13 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2021	2020
Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad	-15 331 726	-22 822 094
Antud välisabi kaasfinantseerimine	-1 187 213	-2 704 190
Kokku jagatud annetused ja toetused	-16 518 939	-25 526 284

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2021	2020
Mitmesugused bürookulud	-71 265	-55 750
Lähetuskulud	-3 416	-5 842
Koolituskulud	-18 782	-29 801
Ruumide majandamiskulud	-200 652	-201 913
Sõidukite majandamiskulud	-25 952	-22 267
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-158 813	-143 384
Info ja PR teenused	-64 943	-46 655
Kuluinventar	-4 617	-12 586
Koolituskulud jm kulud kolmandatele isikutele	-4 801	-34 094
Muud tegevuskulud/ maksukulud	-126 955	-125 219
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest tagasinõuetest	37 951	11 238
KIKi omaprojektide tegevuskulud	-546 693	-479 280
Muud	-47 949	-28 692
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-1 236 887	-1 174 245

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	-1 866 426	-1 919 804
Sotsiaalmaksud	-627 725	-647 380
Muud	-54 770	-44 164
Kokku tööjõukulud	-2 548 921	-2 611 348
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	57	58

Lisa 16 Intressikulud

(eurodes)

	2021	2020
Intressikulu laenudelt	-106 911	-169 815
Intressikulu kapitalirendilt	0	-570
Kokku intressikulud	-106 911	-170 385

Lisa 17 Intressitulud

(eurodes)

	2021	2020
Intressitulu laenudelt	490 765	515 910
Muud intressitulud	213	383
Kokku intressitulud	490 978	516 293

Lisa 18 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2021	2020
Muud finantstulud ja -kulud	5 143	4 778
Kokku muud finantstulud ja -kulud	5 143	4 778

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	99 401	105 695

Sihtasutuse asutajaks on Eesti Vabariik, asutajaõiguste teostajaks on Keskkonnaministeerium.

Vastavalt üldeeskirjale avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas raamatupidamise aastaaruandes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või Sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Aruandeperioodil on juhatuse liikmele arvestatud tasusid summas 73 587 eurot, 2020: 76 679 eurot. Lisaks on juhatuse liikmele antud kasutada ametiauto, mille kasutamise eest isiklikul otstarbel maksab Sihtasutus erisoodustuse maksud. Muid soodustusi juhatuse liikmele 2021. aastal antud ei ole, ka mitte 2020. aastal.

Aruandeperioodil on nõukogu liikmetele arvestatud tasusid 25 814 eurot, 2020: 29 016 eurot. Muid soodustusi nõukogu liikmetele antud ei ole. Vaata ka lisa 15.

Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmega seotud ühingule on antud toetust keskkonnaprogrammist võrdsetel alustel teiste toetuse saajatega. Juhatuse liikmele on ette nähtud lahkumishüvitis kolme kuu tasu ulatuses tema tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne volituste tähtaja möödumist.

Sihtasutuse juhatus on üheliikmeline.

Lisa 20: Antud sihtfinantseerimise kulud keskkonnakaitsevaldkondadele

		eurodes	
Kirje nimetus		2021	2020
1.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2021		
1.1.	Veemajandus	730 362	0
1.2.	Ringmajandus	52 391	0
1.3.	Looduskaitse	22 103	0
1.4.	Metsandus	117 238	0
1.5.	Atmosfääriõhu kaitse	124 714	0
1.6.	Keskkonnateadlikkus	542 604	0
1.7.	Kalandus	55 811	0
1.8.	Merekeskkond	12 710	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2021		1 657 933	0
2.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2020		
2.1.	Veemajandus	4 461 854	163 536
2.2.	Ringmajandus	1 743 415	252 401
2.3.	Looduskaitse	577 254	36 971
2.4.	Metsandus	340 562	198 792
2.5.	Atmosfääriõhu kaitse	225 713	129 753
2.6.	Keskkonnateadlikkus	1 022 912	500 328
2.7.	Kalandus	161 976	50 108
2.8.	Merekeskkond	156 683	3 647
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2020		8 690 369	1 335 537
3.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2019		
3.1.	Veemajandus	2 457 516	5 984 808
3.2.	Ringmajandus	392 512	756 737
3.3.	Looduskaitse	218 289	804 926
3.4.	Metsandus	192 778	297 686
3.5.	Atmosfääriõhu kaitse	134 264	246 473
3.6.	Keskkonnateadlikkus	190 765	1 325 453
3.7.	Kalandus	101 584	239 129
3.8.	Merekeskkond	217 839	236 777
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2019		3 905 548	9 891 989
4.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2018		
4.1.	Veemajandus	133 744	6 260 003
4.2.	Ringmajandus	242 435	267 790
4.3.	Looduskaitse	350 649	1 314 574
4.4.	Metsandus	25 473	1 279 684
4.5.	Maapõu	137 525	300 045
4.6.	Atmosfääriõhu kaitse	0	868 470
4.7.	Keskkonnateadlikkus	1 164	152 466
4.8.	Kalandus	30 001	266 864
4.9.	Merekeskkond	132 729	602 978
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2018		1 053 720	11 312 875
5.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2017		
5.1.	Veemajandus	0	228 068
5.2.	Ringmajandus	0	16 657
5.3.	Atmosfääriõhu kaitse	13 471	0
5.4.	Kalandus	5 418	29 276
5.5.	Merekeskkond	0	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2017		18 888	274 002
6.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2016		
6.1.	Looduskaitse	5 940	11 052
6.2.	Metsandus	-872	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2016		5 068	11 052
7.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2015		
7.1.	Metsandus	0	-1 644

	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2015	0	-1 644
8.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2014		
8.1.	Metsandus	0	-1 411
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2014	0	-1 411
9.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2012		
9.1.	Metsandus*	0	-304
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012	0	-304
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012- 2021	15 331 526	22 822 094
10.	10.1. Annetus Heategevusfond Aitan Lapsi SA	200	0
	Kokku kodumaine sihtfinantseerimine	200	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad	15 331 726	22 822 094

* Tagasi nõutud sihtfinantseerimine

Lisa 21: Antud välisabi kulud projektidele

eurodes

Kirje nimetus		Fond/Rahastusotsus	2021	2020
1.	Välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks			
1.1.	Projektid*	LIFE, INTERREG	45 274	161 920
1.2.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	122 855	111 308
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks		168 129	273 228
2.	Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks			
2.1.	Projektid*	LIFE, INTERREG	615 040	1 023 663
2.2.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	404 044	1 374 935
2.3.	Projektid*	ERF periood 2014-2020	0	32 364
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks		1 019 084	2 430 961
	Kokku antud välisabi kulud projektidele		1 187 213	2 704 190

* Kajastatud koondina

Lisa 22: Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustised

Alljärgnev tabel annab ülevaate SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu poolt vastu võetud otsustest keskkonnakaitse valdkondade sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsetest kohustistest seisuga 31. detsember 2021.a.

eurodes						
Kirje nimetus	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaldk andadele 31.12.2021	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaldk andadele 31.12.2020	Potentsiaalne kohustis seisuga 31.12.2021	Potentsiaalne kohustis seisuga 31.12.2020	Sh lepinguline kohustis seisuga 31.12.2021	Sh lepinguline kohustis seisuga 31.12.2020
1. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2021						
1.1 Veemajandus	6 639 302	0	5 896 971	0	727 472	0
1.2 Looduskaitse	731 162	0	677 016	0	113 453	0
1.3 Metsandus	899 996	0	644 236	0	306 417	0
1.4 Ringmajandus	1 366 332	0	1 313 942	0	451 418	0
1.5 Merekeskkond	578 357	0	461 983	0	460 693	0
1.6 Atmosfääriõhu kaitse	519 187	0	366 153	0	183 237	0
1.7 Keskkonnateadlikkus	1 905 091	0	1 338 377	0	1 277 479	0
1.8 Kalandus	578 725	0	499 415	0	128 565	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2021	13 218 151	0	11 198 091	0	3 648 734	0
2. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2020						
2.1 Veemajandus	5 608 295	6 289 465	927 102	6 050 208	1 344 442	2 453 691
2.2 Looduskaitse	1 328 773	1 418 491	636 627	1 304 234	728 477	415 843
2.3 Metsandus	885 016	932 553	229 488	603 486	320 199	469 097
2.4 Ringmajandus	3 813 651	4 855 259	1 603 855	4 585 560	1 839 060	1 061 567
2.5 Merekeskkond	534 807	536 371	118 105	253 621	141 957	257 196
2.6 Atmosfääriõhu kaitse	499 033	534 831	143 567	405 078	127 077	347 159
2.7 Keskkonnateadlikkus	2 207 176	2 273 335	591 870	1 589 083	769 217	1 102 720
2.8 Kalandus	341 042	446 956	121 374	378 048	147 086	158 564
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2020	15 217 792	17 287 260	4 371 987	15 169 317	5 417 517	6 265 836
3. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2019						
3.1 Veemajandus	9 908 085	10 167 347	80 605	2 797 384	499 447	3 709 810
3.2 Looduskaitse	1 166 836	1 220 849	0	252 603	26 209	372 111
3.3 Metsandus	647 401	654 356	47 697	201 857	98 854	293 714
3.4 Ringmajandus	1 381 212	1 470 121	0	365 996	63 196	474 856
3.5 Merekeskkond	525 023	547 002	39 365	187 505	39 365	266 911
3.6 Atmosfääriõhu kaitse	386 514	393 714	0	141 465	0	67 637
3.7 Keskkonnateadlikkus	2 154 036	2 225 936	13 372	234 820	16 792	584 859
3.8 Kalandus	427 961	433 968	12 761	109 344	44 747	124 645
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2019	16 597 068	17 113 294	193 800	4 290 974	788 611	5 894 542
4. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2018						
4.1 Veemajandus	14 241 038	14 355 399	0	248 104	4 241	905 560
4.2 Looduskaitse	3 525 891	3 588 425	0	43 946	0	405 665
4.3 Metsandus	4 671 112	4 681 070	6 183	34 412	15 910	224 090
4.4 Ringmajandus	2 081 977	2 227 752	7 729	177 410	67 830	307 309
4.5 Maapõu	1 666 237	1 697 570	0	76 781	0	123 451
4.6 Merekeskkond	1 218 868	1 233 587	0	67 602	0	327 677
4.7 Atmosfääriõhu kaitse	2 428 193	2 428 193	0	0	0	23 680
4.8 Keskkonnateadlikkus	2 471 242	2 471 565	2 223	3 710	1 532	27 002
4.9 Kalandus	1 519 299	1 549 019	0	59 721	0	59 721
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2018	33 823 856	34 232 578	16 134	711 685	89 512	2 404 155
5. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2017						
5.1 Veemajandus	14 819 397	14 819 397	0	0	0	0
5.2 Jäätmeäritlus	1 587 771	1 587 771	0	0	0	0
5.3 Looduskaitse	2 539 426	2 539 426	0	0	0	0
5.4 Metsandus	2 929 002	2 929 002	0	0	0	0
5.5 Ringmajandus/ Keskkonnakorraldus	486 732	486 732	0	0	0	0
5.6 Maapõu	607 308	607 308	0	0	0	0
5.7 Merekeskkond	463 562	463 562	0	0	0	0
5.8 Atmosfääriõhu kaitse	1 579 140	1 583 344	0	17 675	0	17 675
5.9 Keskkonnateadlikkus	2 578 584	2 578 584	0	0	0	0
5.10 Kalandus	716 223	716 223	0	5 418	0	5 418
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2017	28 307 144	28 311 349	0	23 093	0	23 093
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2017-2021	107 164 012	96 944 481	15 780 013	20 195 069	9 944 373	14 587 626

Lisa 23: Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustised

Jrk	Nimetus	Toetuse periood	Summa rahastusotsus/ nõukogu otsus 31.12.2021	Summa rahastusotsus/ nõukogu otsus 31.12.2020	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2021	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2020	Kohustis bilansis 31.12.2021	Kohustis bilansis 31.12.2020	Potentsiaalne kohustis 31.12.2021	Potentsiaalne kohustis 31.12.2020
1.	Välisabi kaasfinantseerimine									
1.1.	projektide finantseerimiseks									
1.1.	Projektid LIFE, INTERREG jt		7 047 491	8 216 403	3 551 783	4 551 939	394 532	224 368	3 101 177	3 440 096
1.2.	Projektid ÜF ja ERDF	Periood 2014-2020	8 147 591	6 828 739	6 058 658	4 412 695	222 513	1 371 948	1 866 419	1 044 096
	Kokku välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustised		15 195 082	15 045 142	9 610 441	8 964 634	617 045	1 596 316	4 967 596	4 484 192

Ristviide: Vaata ka lisa 10

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 18.04.2022

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (registrikood: 90005946) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRUS TREIER	Juhatuse liige	18.04.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Keskonnainvesteeringute Keskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Keskonnainvesteeringute Keskus (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2021 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot. Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust. Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas sihtasutust likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv. Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad. Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

18. aprill 2022

Kersti Ruut
Vandeauditori number 604
Ruut & Partnerid Audiitorbüroo OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 283
Kasesalu 12, 76505 Saue
Harjumaa

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (registrikood: 90005946) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI RUUT	Vandeaudiitor	18.04.2022

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata finantsteenuste osutamine, v.a kindlustus ja pensionifondid	64991	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6274171
Faks	+372 6274170
E-posti aadress	info@kik.ee